

ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ, ДОТООД АУДИТЫН ГАЗАР

**ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН БОДЛОГЫН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ЗОХИЦУУЛАХ
ГАЗРЫН 2025 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ХЭРЭГЖИЛТЭД
ХИЙСЭН ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАЙЛАН**

**УЛААНБААТАР ХОТ
2025 он**

**ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫН БОДЛОГО, ЗОХИЦУУЛАЛТЫН
ГАЗРЫН 2025 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БҮТЭН ЖИЛИЙН
ХЭРЭГЖИЛТЭД ХЯНАЛТ-ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭ ХИЙСЭН АЖЛЫН ТАЙЛАН**
2025.12.15

Нэг.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго, арга зүй

Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын бодлого, зохицуулалтын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтэд бүтэн жилийн байдлаар хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийж дүгнэлт өгч, удирдлагын зөвлөлийн хурлаар хэлэлүүлж гарсан цаашид анхаарч ажиллах асуудлын талаар санал, зөвлөмжийг ХБОСБЗГ-т болон холбогдох газар, хэлтэс, албан хаагчид хэрэгжилтийн хангуулахаар хүргүүлэх, яамны удирдлага, албан тушаалтанд холбогдох мэдээллийг өгөхөд энэхүү хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний ажлын ЗОРИЛГО оршино.

Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхдээ Засгийн газрын 2025 оны “Журам батлах тухай” 43 дугаар тогтоолын 3-р хавсралтаар баталсан “Байгууллагын үйл ажиллагаа, үр дүнг үнэлж дүгнэх журам”, Засгийн газрын 2020 оны 217 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, гүйцэтгэлийн зорилт, шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, тайлан гаргах журам”-ыг тус тус баримтална.

Хоёр.Танилцуулга

Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын бодлого, зохицуулалтын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтэд жилийн эцсийн байдлаар хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхдээ тус газраас ирүүлсэн төлөвлөгөө, түүний хэрэгжилтийн тайланг үндсэн материал болгон ашиглав.

Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын бодлого, зохицуулалтын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайланг үнэлэхдээ шаардлагатай тайлбарыг албан хаагчдаас авч, ярилцлага хийж тодруулга хийж гаргасан.

Гурав.Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ

Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын бодлого зохицуулалтын газар нь 2025 онд гурван зорилтын 55 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд төлөвлөснөөс тайлант жилийн эцсийн байдлаар 93.5 хувьтай буюу “Бүрэн хангалттай” гэж үнэлэгдлээ.

Үүнд:

85-аас дээш хувьтай хэрэгжсэн 45, 70-85 хүртэлх хувьтай хэрэгжсэн 7, 70 хүртэлх хувийн хэрэгжилттэй 3 арга хэмжээ байна.

Хүснэгт 1. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийн нэгдсэн товчоо /хувиар/

№	Ажил үйлчилгээ	Зорилт	Арга хэмжээний тоо	Хэрэгжилтийн хувь				Биелэлт (хувиар)
				85-аас дээш	70-85 хүртэлх	70 хүртэлх	Хоцорч байгаа	
1		5	55	45	7	3		93.4

Хүснэгт 2. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний арга хэмжээний биелэлтийн дүн /хувиар/

Дугаар	Гүйцэтгэл	Дугаар	Гүйцэтгэл	Дугаар	Гүйцэтгэл	Дугаар	Гүйцэтгэл
5.1	100	1.2.2.2	100	2.1.7	80	2.1.22	100
1.1.1	100	1.2.2.3	100	2.1.8	100	2.1.23	100
1.1.2	100	1.2.2.5	100	2.1.9	60	2.1.24	100
1.1.3	100	1.2.2.6	100	2.1.10	100	2.1.25	100
1.1.4	100	1.2.2.7	87.5	2.1.11	90	2.1.26	100
1.1.5	100	1.2.3	87.2	2.1.12	100	2.1.27	75
1.1.6	100	1.2.3.1	99.4	2.1.13	75	2.1.28	95
1.1.7	100	1.2.3.2	75	2.1.14	100	2.1.29	70
1.1.8	100	2.1	88.6	2.1.15	90	2.1.30	100
1.1.9	100	2.1.1	82.5	2.1.16	75	2.1.31	95
5.2	94.9	2.1.2	80	2.1.17	90	2.1.32	100
1.2.1	100	2.1.3	92.5	2.1.18	100	2.1.33	85
1.2.1.1	100	2.1.4	70	2.1.19	100	2.1.34	85
1.2.1.3	100	2.1.5	100	2.1.20	100	2.1.35	90
1.2.2	97.6	2.1.6	97.5	2.1.21	100	2.1.36	100
1.2.2.1	98.2					Бүгд	93.4

Хүснэгт 3. Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын бодлого зохицуулалтын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний жилийн эцсийн биелэлт /хувиар/

№	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Зорилтод түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт	Биелэлт /хувь/
ЗОРИЛГО: ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, ХОТ ДАХИН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ, САЛБАРЫН ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, БОДЛОГО, ЗОХИЦУУЛАЛТ, НОРМ, НОРМАТИВЫН БАРИМТ БИЧИГ, ДҮРЭМ, ЖУРМЫГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХӨТӨЛБӨР, ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАХ, УДИРДАМЖ, ЗОХИЦУУЛАЛТААР ХАНГАХ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ				
5.1. ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, ХОТ ДАХИН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН САЛБАРЫН ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, НОРМ, НОРМАТИВЫН БАРИМТ БИЧИГ, ДҮРЭМ, ЖУРМЫГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ, ХОТ, ТОСГОН, СУУРИН ГАЗРЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХӨТӨЛБӨР, ТӨСЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ, ЗӨВЛӨГӨӨ, ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ, ХЯНАЛТ ТАВИХ.САЙДЫН ЭРХЛЭХ АСУУДЛЫН ХҮРЭЭНИЙ НЭГДСЭН БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ, БОДЛОГЫН НЭГДСЭН УДИРДАМЖААР ХАНГАХ				
1.1.1	УИХ-ын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана.	УИХ-ын 2020 оны 52 дугаар тогтоолоор баталсан "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг боловсруулж, холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	"Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 2025 оны эхний хагас жилийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн 2025 оны 09 дүгээр сарын 08-ны өдрийн 01/3349 дүгээр албан бичгээр Эдийн засаг, хөгжлийн яаманд хүргүүлсэн. Засгийн газрын хяналт хэрэгжүүлэх газраас "Алсын хараа-2050" урт хугацааны бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийн явцад хяналт шинжилгээ хийх ажлыг эхэлсэнтэй холбогдуулан бодлогын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшин"-ийн үзүүлэлт тус бүрээр хүрсэн түвшинг өссөн дүнгээр нэгтгэн тайлагнаж, 2025 оны 09 дүгээр сарын 25-ны өдөр	100

			Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлсэн.	
1.1.2	УИХ-ын 2021 оны 106 дугаар тогтоолоор баталсан "Шинэ сэргэлтийн бодлого" Монгол Улсын дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана.	Дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрийн хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг боловсруулж, холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	"Шинэ сэргэлтийн бодлого" Монгол Улсын дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрийн хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна. "Шинэ сэргэлтийн бодлого" Монгол Улсын дунд хугацааны зорилтот хөтөлбөрийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлсэн.	100
1.1.3	"Монгол Улсын 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-д тусгагдсан салбарт хамаарах төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана	"Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-д тусгагдсан арга хэмжээний хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг боловсруулж, холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	УИХ-ын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-д тусгагдсан салбарт хамаарах төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна. "Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-ийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлсэн.	100
1.1.4	"Монгол Улсын 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-д тусгагдсан салбарт хамаарах төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана.	"Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-д тусгагдсан арга хэмжээний хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг боловсруулж, холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	УИХ-ын 2020 оны 23 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-д тусгагдсан салбарт хамаарах төсөл, арга хэмжээний хэрэгжилтийг хангуулан ажиллаж байна. "Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-ийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлсэн.	100
1.1.5	УИХ-ын 2024 оны 21 дүгээр тогтоолоор баталсан "Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө"-ний хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана.	"Монгол Улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө"-ний хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг боловсруулж, холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	"Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр"-т туссан хөгжлийн төслүүдийн хэрэгжилт болон цогц мэдээлийг medgov.work төслийн цахим маягтаар дамжуулан илгээж, маягтын дагуу нэгтгэн 2025 оны 08 дугаар сарын 20-ны өдрийн 02/3118 дугаар албан бичгээр ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. ЭЗХЯ-аас хэрэгжих боломжоор нь үнэлж эрэмбэлсэн жагсаалтын тэргүүн ээлжид хэрэгжүүлэх төслийн жагсаалтад яамны хөгжлийн төслүүдийг нэмж тусгуулахаар холбогдох саналыг бэлтгэн 2025 оны 09 дүгээр сарын 16-ны өдрийн 01/3446 дугаар албан бичгээр ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн.	100

1.1.3	Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана.	Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг боловсруулж, холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	"Монгол Улсын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө"-ний хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлсэн.	100
1.1.7	Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамны 2024-2028 оны стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана.	"Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамны 2024-2028" оны стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилт, үр дүнгийн тайланг боловсруулж, холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	"Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамны 2024-2028 оны стратеги төлөвлөгөө"-г ХББОС-ын сайдын 2025 оны 132 дугаар тушаалын хавсралтаар батлуулсан. Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг ТНБД-ын 2025 оны А/117 дугаар тушаалын хавсралтаар баталсан "Бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэрийн хэрэгжилт, байгууллагын үйл ажиллагааг тайлагнах хуваарь"-т заасны дагуу 2026 оны 01 дүгээр сарын 05-ны өдөрт багтаан тайлагнаж Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт хүргүүлнэ.	100
1.1.8	Монгол Улсын Ерөнхий сайдын "Төрийн албаны сахилга, дэг журам, хариуцлагыг чангатгах, бүтээмжийг сайжруулах тухай" 2025 оны 01 дүгээр, "Засгийн газраас шуурхай авч хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай" 2025 оны 04 дүгээр албан даалгаврын хэрэгжилтийг удирдлага, зохицуулалтаар хангаж ажиллана.	Албан даалгаврыг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг боловсруулж, хэрэгжилтийг хангуулах ажлыг зохион байгуулж, холбогдох тайланг ЗГХЭГ-т хүргүүлсэн байна.	МУЕС-ын 2025 оны "Засгийн газраас шуурхай авч хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай" 04 дүгээр албан даалгаврыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын сайдын 2025 оны 177 дугаар тушаалаар батлуулсан. Албан даалгаврын хэрэгжилт, үр дүнгийн талаарх мэдээллийг нэгтгэн 2025 оны 08 дугаар сарын 29-ний өдрийн 01/3261, 2025 оны 09 дүгээр сарын 30-ны 01/3682, 2025 оны 11 дүгээр 06-ны 01/4107, 2025 оны 12 сарын 01-ны өдрийн 01/4415 дугаар албан бичгээр тус тус Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн. МУЕС-ын 2025 оны "Төрийн албаны сахилга, дэг журам, хариуцлагыг чангатгах, бүтээмжийг сайжруулах тухай" 01 дүгээр албан даалгаврын хэрэгжилт, үр дүнгийн талаарх мэдээллийг нэгтгэн 2025 оны 08 дугаар сарын 18-ны өдрийн 01/3070 дугаар албан бичгээр Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газарт хүргүүлсэн.	100
1.1.9	Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамны 2025-2028 оны "Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт"-ийг	Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын яамны 2025-2028 оны "Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт"-ийг шинэчлэн	ХББОС-ын салбарын 2025-2028 оны "Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт"-ийн төслийг МУ-ыг 2026-2030 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн үр дүнгийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшин болон МУЗГ-ын 2024-2028 оны үйл	100

	шинэчлэн боловсруулж батлуулах, Барилга, хот байгуулалтын яамны 2021-2024 оны "Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт"-ийн хэрэгжилтийг нэгтгэн гаргах.	боловсруулж батлуулсан байна. Барилга, хот байгуулалтын яамны 2021-2024 оны "Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт"-ийн хэрэгжилтийг холбогдох газарт хүргүүлсэн байна.	ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний үр дүнгийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшинтэй уялдуулан шинэчлэн боловсруулсан. МУЗГ-ын 2025 оны 43 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан "Хяналт-шинжилгээ хийх журам"-аас "Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт"-ийн биелэлт хасагдсан тул батлуулах шаардлагагүй болсон. Яамны 2021-2024 оны "Эдийн засаг, нийгмийн хөгжлийн үзүүлэлт"-ийн хэрэгжилтийн тайланг нэгтгэн Салбарын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газарт тогтоосон хугацаанд хүргүүлэхээр ажиллаж байна.	
5.2.ҮНДЭСНИЙ БАЯЛГИЙН САН, ТӨЛБӨРИЙН ЧАДВАРТ НИЙЦСЭН ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТ				
1.2.1	ЗОРИЛТ 1: "ҮНДЭСНИЙ БАЯЛГИЙН САНГААР ДАМЖУУЛАН ИРГЭДИЙГ ОРОН СУУЦТАЙ БОЛОХОД ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЖ, ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ ХҮРЭЭНД ОРЛОГОД НИЙЦСЭН ОРОН СУУЦНЫ НИЙЛҮҮЛЭЛТИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЖ, ОРОН СУУЦЖУУЛАЛТЫГ ЭРЧИМЖҮҮЛНЭ" ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ. ЗГҮАХХАХТ: 2.4.1.1			
1.2.1.1	Үндэсний орон сууцжуулалтын тухай анхдагч хуулийн төслийг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх ЗГҮАХХАХТ: 2.4.1.1, N463	Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн дагуу Үндэсний орон сууцжуулалтын тухай анхдагч хуулийн төслийн үзэл баримтлал болон хуулийн төслийг боловсруулсан байна.	Үндэсний орон сууцжуулалтын анхдагч хуулийн анхны төслийн үзэл баримтлалын төслийг Сангийн сайд, ХББОС-ын, ХЗДХ-ийн сайд нар баталгаажуулж, ГБХНХ-ын сайд баталгаажуулаагүй. Тус анхны төслийг ХББОСЯ-ны https://mcud.gov.mn/forum/42 цахим хаягт байршуулан иргэд олон нийтээс, Барилгын үндэсний ассоциаци ТББ, аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторуудад танилцуулан хэлэлцүүлсэн. МУЕС-ын 2025.07.28-ны өдрийн 45 дугаар захирамж байгуулагдсан "иргэдийн амьдралын чанарыг сайжруулах, орлогод нийцсэн орон сууцны хүртээмжийг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд орон сууцны санхүүжилтийн тусгай чиг үүрэг бүхий банк байгуулах асуудлыг судалж, санал дүгнэлт боловсруулах" үүрэг бүхий Ажлын хэсгээс өгсөн үүрэг даалгаврын дагуу шинээр Орон сууцжуулалтын болон Орон сууцжуулалтын хөрөнгө оруулалттай холбоотой 2 тусдаа хуулийн төсөл боловсруулах шийдвэр гарсан. ЗГХЭГ-ын даргын 2025 оны 112-р тушаалаар байгуулагдсан МУ-ын Ерөнхий сайдын 45 дугаар захирамжаар байгуулсан ажлын хэсэгт дэмжлэг үзүүлэх, орон сууцжуулалтын банкны тухай хуулийн төслийг боловсруулан танилцуулах чиг үүрэг бүхий ХББОСЯ-ны ТНБД-	100

			аар ахлуулсан дэд ажлын хэсгээс өгсөн үүрэг даалгаврын дагуу орон сууцжуулалтын тухай болон орон сууцны санхүүжилтын тухай хуулийн төслүүдийг боловсруулан Ажлын хэсгийн дэд даргад 2025.11.25-ны өдөр, Ерөнхий сайдад 2025.12.05-ны өдөр тус тус танилцуулаад байна.	
1.2.1.3	Бүсийн хүний нөөцийн бодлого, нийгмийн баталгааг хангах төсөл, арга хэмжээ, түрээсийн орон сууцны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлнэ. ЗГҮАХХАХТ: 1.4.1.5	ЗГ-ын хуралдааны тэмдэглэлийн төсөл - 1	МУЗГ-ын 2025.05.21-ний өдрийн хуралдааны тэмдэглэлээр Залуус-1 төслийн талаар, 2025.07.02-ны хуралдаанаар нийслэлийн замын түгжрэлийг бууруулах, гэр хорооллыг орон сууцжуулах тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийг хэлэлцэн тус тус тэмдэглэл гарсан.	100
1.2.2	"ӨРХИЙН ТӨЛБӨРИЙН ЧАДВАРТ НИЙЦҮҮЛЖ ИПОТЕКИЙН ХӨНГӨЛӨЛТТЭЙ ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙГ ТӨРӨЛЖҮҮЛЖ, ХҮРТЭЭМЖИЙГ НЭМЭГДҮҮЛНЭ" ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД: ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ. ЗГҮАХ: 2.4.1.2, 2.4.1.3, 2.4.1.8, ЗГҮАХХАХТ: 2.4.1.2			
1.2.2.1	"Миний анхны байр" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, залуу гэр бүл анх удаа орон сууц худалдан авахад дэмжлэг үзүүлэх ЗГҮАХХАХТ: 2.4.1.2, N466	17,889	Үндэсний баялгийн сангийн тухай хуульд заасан "Хуримтлалын сан нь газрын хэвлийн баялгийн үр өгөөжийг одоо үеийн Монгол Улсын иргэн бүрд ... орон сууцны зориулалтаар дэмжлэг үзүүлэх" гэж заасны дагуу хуримтлалын сангаар дамжуулан Уул уурхайн олборлолт, ашигт малтмал боловсруулах салбарын төрийн өмчит болон төрийн өмчийн оролцоотой хуулийн этгээдийн цэвэр ашгаас 2024 онд 495.65 тэрбум, 2025 онд 480.2 тэрбум төгрөгөөр орон сууцны хөнгөлөлттэй зээлийн хөтөлбөрийн санхүүжилтийг нэмэгдүүлсэн. Ипотекийн орон сууцны хөнгөлөлттэй зээлийн хөтөлбөрийн хүрээнд 2024 онд 12,150 зээлдэгчид, 2025 оны 12 дугаар сарын 05-н өдрийн байдлаар нийт 1,122.93 тэрбум төгрөгийн ипотекийн зээлийг 8,841 зээлдэгчид, нийт 17,730 зээлдэгчид олгожээ.	98.2
1.2.2.2	Ипотекийн хөнгөлөлттэй зээлийн бүтээгдэхүүнийг төрөлжүүлж, хүүг ялгаатай тогтоох замаар зах зээлийн зарчимд нийцүүлэх ЗГҮАХХАХТ: 2.4.1.2, N467	Журамд өөрчлөлт оруулах саналыг холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн байна.	"Ипотекийн хөнгөлөлттэй зээлийн бүтээгдэхүүнийг төрөлжүүлж, хүүг ялгаатай тогтоох замаар зах зээлийн зарчимд нийцүүлэх нь" сэдэвт уулзалтыг 2025 оны 01 дүгээр сарын 20-ны өдөр холбогдох байгууллагуудын албан хаагчдыг оролцуулан зохион байгуулж, Монголбанкны Ерөнхийлөгчийн 2016 оны А-295 дугаар тушаалаар батлагдсан "Орон сууцны ипотекийн санхүүжилтийн журам"-ын холбогдох заалтуудад өөрчлөлт оруулахаар тохиролцсон.	100

			Журамд нэмэлт өөрчлөлт оруулах саналын төслийг боловсруулан холбогдох байгууллагуудад танилцуулан ҮБСОС-ын үндэсний хорооны хуралдаанд хэлэлцүүлэхээр тохиролцсон боловч тус үндэсний хороо татан буугдсан. Үндэсний хороо, Дэлхийн банкнаас хийгдсэн "Олон улсад амжилттай хэрэгжүүлсэн орнуудын сайн туршлага" судалгаанд үндэслэн банкны үйл ажиллагааны бүтэц, санхүүжилтийн схем, засаглалын шийдлийн талаарх саналыг боловсруулж, Засгийн газрын хуралдаанд танилцуулсан,	
1.2.2.3	"Миний сонголт орон нутаг" хөтөлбөрийн хүрээнд Улаанбаатар хотоос орон нутагт шилжин суурьшсан болон аймаг, сум, Улаанбаатар хотын алслагдсан дүүрэгт анх удаа орон сууц худалдан авах иргэдэд арилжааны банкнаас олгох ипотекийн зээлийг 3 хувийн хүүтэй хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр олгох бодлогыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлнэ. ЗГҮАХ: 2.4.1.8 ЗГҮАХХАХТ: 1.2.2.2, 1.4.1.2, 2.4.1.2 N468, 2.4.1.8 N476	4,762 1,200	Улаанбаатар хотын төвлөрлийг бууруулж, орон нутагт шилжин суурьшиж байгаа болон нийслэлийн алслагдсан Багахангай, Багануур, Налайх дүүрэгт байнгын оршин суугч иргэний тухайн орон нутгаас анх удаа, шинээр худалдан авч буй орон сууцны ипотекийн хөнгөлөлттэй зээлийн жилийн 6%-ийн хүүг эхний 3 жилд 50 хувь буюу 3 нэгж хувийг Засгийн газраас татаас хэлбэрээр дэмжлэг үзүүлж, хүүгийн зөрүү мөнгөн хөрөнгийг төлөхөөр "Ипотекийн зээлийн орон нутгийн орон сууцны санхүүжилтийн ерөнхий гэрээ"-г ХББОС-ын, Сангийн сайд нар, Монголбанкны ерөнхийлөгч, арилжааны банкууд, Зээлийн батлан даалтын сан хамтран 2025.03.20-ны өдөр эцэслэн байгуулж баталсан. 2025.12.05-ны өдрийн байдлаар орон нутагт 3,217 зээлдэгчид нийт 375.01 тэрбум төгрөгийн ипотекийн зээл авснаас 843 зээлдэгчид нийт 98.3 тэрбум төгрөгийн, өссөн дүнгээр 4,810 зээлдэгч тус хөтөлбөрт хамрагдсан Зээлийн батлан даалтын сангаас урьдчилгаа ипотекийн төлбөрийн батлан даалтад 2025 онд 281 зээлдэгч 6.02 тэрбум төгрөгийн, өссөн дүнгээр батлан даалт гаргуулсан байна. Өссөн дүнгээр нийт 1,557 зээлдэгчид батлан даалт гаргасан байна.	100
1.2.2.5	Ипотекийн зээлийн санхүүжилтийн эх үүсвэрийг нийслэлийн гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн байршлуудад тэргүүн ээлжинд олгуулах арга	8,178	Үндэсний баялгийн сан, орон сууцжуулалтын үндэсний хороо, Монголбанк, ГБХНХЯ, ХББОСЯ, нийслэлийн Хот төлөвлөлт хотын стандартын газар, Орон сууцны бодлогын газар, "Шинэ Сэргэлтийн Бодлогын Хурдасгуур Төв" УТҮГ-ын хамтарсан "Ипотекийн хөнгөлөлттэй зээлийн бүтээгдэхүүнийг төрөлжүүлж, хүүг ялгаатай тогтоох замаар зах зээлийн зарчимд	100

	хэмжээг зохион байгуулна. ЗГҮАХ: 1.1.3.3. ЗГҮАХХАХТ- 39		нийцүүлэх нь” сэдэвт уулзалтыг 2025.01.20-ны өдөр зохион байгуулж, Монгол банкны Ерөнхийлөгчийн 2016 оны А-295 дугаар тушаалаар батлагдсан “Орон сууцны ипотекийн санхүүжилтийн журам”-ын холбогдох заалтуудад өөрчлөлт оруулахаар тохиролцон саналын төслийг холбогдох байгууллагуудад танилцуулагдсан. ЕС-ын 45 дугаар захирамж, ЗГХЭГ-ын даргын 112-р тушаалаар байгуулагдсан ажлын хэсгүүдийн хүрээнд боловсруулж буй “Орон сууцны санхүүжилтын тухай” хуулийн төсөлтэй холбогдуулан хүлээгдэж байна. Ипотекийн орон сууцны хөнгөлөлттэй зээлийн хөтөлбөрийн хүрээнд нийслэлийн хэмжээнд 2025 оны 12 дугаар сарын 05-ны өдрийн байдлаар 747.9 тэрбум төгрөгийн ипотекийн зээлийг 5,624 зээлдэгчид олгож, нийт 12,002 зээлдэгчид олгожээ.	
1.2.2.6	"Хашаандаа сайхан амьдаръя" хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж, эрчим хүчний хэмнэлттэй, байгаль орчинд ээлтэй амины орон сууц шинээр барих, засварлахад хөнгөлөлттэй зээл болон бусад дэмжлэг үзүүлэх эрх зүйн орчныг бүрдүүлнэ. ЗГҮАХХАХТ: 1.1.3.7, 2.4.1.5, 2.4.2.2, 3.4.2.9	Ипотекийн зээлийн журамд Шинээр амины орон сууц барих, худалдан авахад болон гамшигт тэсвэртэй, барилгын норм ба дүрмийг хангаж өөрийн орон сууцны нөхцөлийг сайжруулан засварласан өрхөд ипотекийн зээл олгодог өөрчлөлт оруулсан байна.	Амины орон сууцны ипотекийн зээлийн санхүүжилтийг ямар аргачлалаар олгох талаар 2025.01.20-ны өдөр “Монголын банкны холбоо” ГҮТББ-ийн Зээлийн эрсдлийн хороогоор хэлэлцүүлж, Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ЕТ-г батлуулах, Ногоон барилгын аудитор бэлтгэсний дараа дахин хэлэлцэхээр тохиролцсон. Улаанбаатар хотод 2025.05.04-07-нд зохион байгуулсан “Дулаан байшин” сэдэвт өдөрлөгт холбогдох ТББ, аж ахуй нэгж, олон улс, банк санхүүгийн нийт 91 байгууллага оролцож 10000 орчим буюу давхардсан тоогоор 29562 иргэнд эрчим хүчний хэмнэлттэй, дулааны алдагдалгүй, тэсвэртэй, ногоон амины орон сууц барих, нөхцөл сайжруулах, дулаалах дэвшилтэт технологи танилцуулагдсан. 2025.05.19-27-ны өдрийн хооронд зохион байгуулсан “Ногоон барилгын аудитор бэлтгэх” сургалтад 54 ИТА хамрагдсанаас 11 нь шалгалтад тэнцэж аудиторын гэрчилгээ авсан. Амины орон сууцанд ипотекийн зээл олгох үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх үүднээс 2025.09.25-ны өдөр Монгол банк, Ногоон барилгын хүрээлэнтэй ипотекийн санхүүжилтийн эх үүсвэрийн тодорхой хувийг ирэх оноос амины орон сууцанд олгохоор хуваарилах, үнэлгээний шалгуур үзүүлэлтийн талаар хэлэлцэж, Монголбанкны	100

			ерөнхийлөгчийн 2016 оны А/295 дугаар тушаалаар баталсан журамд өөрчлөлт оруулахаар тохиролцлоо. Ипотекийн хөтөлбөрийн хүрээнд энэ оны эхний хагаст нийт 1.3 тэрбум төгрөгийн зээлийг амины орон сууц худалдан авч буй зээлдэгчид олгосон.	
1.2.2.7	"Миний амины орон сууц" хөтөлбөрийн хүрээнд гэр хорооллын иргэдэд эрчим хүчний хэмнэлттэй амины орон сууц барьсан тохиолдолд 30 сая төгрөгийн санхүүжилтийн дэмжлэг үзүүлнэ. ЗГҮАХ: 2.4.1.7, ЗГҮАХХАХТ: 2.4.1.7 N475, 3.4.2.9,	Эрчим хүчний хэмнэлттэй амины орон сууц барьсан тохиолдолд дэмжлэг үзүүлэх журмын төсөл боловсруулсан байна. Томоохон хот суурин газар /хүн амын нягтрал өндөртэй хот, суурин/-т яндангүй бүсийг тогтоох ажлыг эхлүүлсэн байна.	Эрчим хүчний хэмнэлттэй хувийн сууцны урьдчилгаа төлбөрийн татаасын санхүүжилтийн журмын зорилго нь хот суурин газрын ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгагдсан амины орон сууцны бүсэд эрчим хүчний үр ашигтай хэрэглээг дээшлүүлэх, барилгын салбарт эрчим хүчний хэрэглээг бууруулахад урьдчилгаа төлбөрийн татаас бүхий эрчим хүчний хэмнэлттэй амины орон сууц барих болон сайжруулахад 30 хүртэлх сая төгрөгийн татаас олгох нөхцөл, шаардлагыг тодорхойлох, татаасын санхүүжилтийг олгох, зарцуулах, түүнд хяналт тавихтай холбогдсон харилцааг зохицуулах 6 бүлэгтэй "Амины орон сууц шинээр барих болон сайжруулахад төрөөс татаас олгох журам"-ын төслийг боловсруулан ХББОСЯ-ны цахим хуудаст байршуулан санал авч байна. Нийслэл Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төсөлд Улаанбаатар хотод 60 гаран мянган өрхийн багтаамжтай сайжруулсан гэр хорооллын бүсийг тогтоосон байгаа бөгөөд Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төсөл УИХ-аар хэлэлцэгдэх хүлээгдэж байна.	87.5
1.2.3	СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ: "МИНИЙ ТҮРЭЭСИЙН ОРОН СУУЦ" ХӨТӨЛБӨРИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛЖ, ИПОТЕКИЙН ХӨНГӨЛӨЛТТЭЙ ЗЭЭЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙГ ӨМЧЛӨХ ХЭЛБЭРИЙН ОРОН СУУЦНЫ ТӨСЛҮҮДИЙГ ХЭРЭГЖҮҮЛНЭ. ЗОРИЛТЫН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭ			
1.2.3.1	"Миний сонголт-Төрийн алба" Орон нутагт төрийн албан хаагчдын түрээсийн орон сууц барих ЗГҮАХХАХТ: 1.4.1.5 N154, 2.4.1.4 N472, 4.2.3.9	30 суманд 8 айлын орон сууцны төсөл хэрэгжүүлсэн байна. Төрийн албан хаагчийн 80 айлын орон сууцыг ашиглалтад оруулсан байна.	"ТАХОС-жуулах цогц хөтөлбөр"-ийг 2024 онд 12 сумын төвд 8 айлын ТАХОС-ны төсөл эхлүүлснийг үргэлжлүүлэн Бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд заасан бүсчлэлээр 2025-2027 оны хооронд нийт 90 суурин газарт хэрэгжүүлэхээр УТ-т 90 тэрбум төгрөг тусгагдан сонгон шалгаруулалт хийгдсэнээс орон нутгийн хөгжлийн төв суурин болох 26 сумын төв, нийслэлийн алслагдсан 2 дүүрэгт 15 айлын, хөгжлийн төвүүдийн таталцлын бүсэд хамаарах 38 сумын төвд 8 айлын ТАХОС-ны төсөл хэрэгжиж эхлээд байна. Төслийн үр дүнд: -Говийн бүсэд орон сууцны 2666м ² -62 айлын; -Хангайн бүсэд-150 айлын; -Хойд бүсэд-31 айлын;	99.4

			-Баруун бүсэд-131 айлын; -Төвийн бүсэд-39 айлын; -Зүүн бүсэд-116 айлын; -Нийслэлийн бүсэд-38 айлын, нийт 68 байршилд 597 ТАХОС-ны төслийг эхлүүлээд байна. Тайлант онд Булган, Төв, Дорнод, Сүхбаатар аймгуудад тус бүр 8 айлын, мөн Сүхбаатар аймагт 15 айлын, нийт 79 айлан ТАХОС-ны барилга ашиглалтад орсон.	
1.2.3.2	Түрээсийн орон сууцанд хамрагдах журмын төслийг холбогдох байгууллагуудтай хамтран боловсруулсан байна.	ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлсэн байна.	“1008 айлын орон сууцны төслийн талаар авах зарим арга хэмжээний тухай” Засгийн газрын 2025 оны 10 дугаар сарын 22-ны өдрийн 137 дугаар тогтоолыг үндэслэн Хот байгуулалт, барилга, орон сууцжуулалтын сайдын 2025 оны 253 дугаар тушаалаар түрээсийн орон сууцанд зорилтот бүлгийн иргэдийг хамруулах журмыг шинэчлэх үүрэг бүхий Ажлын хэсэг байгуулагдсаны дагуу журмын төслийг эцэслэн боловсруулж, холбогдох газруудаас санал авч нэгтгэсэн. Журмын төслийг тогтоолын төслийн хамт Засгийн газрын хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр бэлтгэл ажил хийгдэж байна.	75
ЗОРИЛГО 2: ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, ХОТ ДАХИН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ, САЛБАРЫН ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, БОДЛОГО, ЗОХИЦУУЛАЛТ, НОРМ, НОРМАТИВЫН БАРИМТ БИЧИГ, ДҮРЭМ, ЖУРМЫГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХӨТӨЛБӨР, ТӨСӨЛ БОЛОВСРУУЛАХ, УДИРДАМЖ, ЗОХИЦУУЛАЛТААР ХАНГАХ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ				
2.1. ХОТ БАЙГУУЛАЛТ, ХОТ ДАХИН ТӨЛӨВЛӨЛТИЙН САЛБАРЫН ХУУЛЬ ТОГТООМЖ, НОРМ, НОРМАТИВЫН БАРИМТ БИЧИГ, ДҮРЭМ, ЖУРМЫГ БОЛОВСРОНГУЙ БОЛГОХ, ХОТ, ТОСГОН, СУУРИН ГАЗРЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ БОДЛОГО, ТӨЛӨВЛӨЛТ, ХӨТӨЛБӨР, ТӨСЛИЙГ БОЛОВСРУУЛАХ, ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ЗОХИОН БАЙГУУЛАХ, ЗӨВӨЛГӨӨ, ДЭМЖЛЭГ ҮЗҮҮЛЭХ, ХЯНАЛТ ТАВИХ.				
2.1.1.	Хот байгуулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийг боловсруулж, УИХ-д өргөн мэдүүлнэ. МУ-ыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл-3.6.1 МУЗГҮАХ/2024-2028/- 4.2.4.3, МУЗГҮАХХАХТ-4.2.4.3.1286. МУ-ыг хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө - 2.1.1.9,	- ХББОС-ын сайдын тушаалаар Ажлын хэсгийг шинэчлэн томилсон байна. -Хуулийн зөвлөх багаас боловсруулсан хуулийн үзэл баримтлалын төсөл, хуулийн анхны төсөл, бусад холбогдох тайланг хүлээн авсан байна. -Хуулийн төслийн үзэл баримтлалыг эцэслэн боловсруулж батлуулсан байна.	ХББОС-ын сайдын 2024 оны 79 дүгээр тушаалаар байгуулагдсан Хот байгуулалтын тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах ажлын хэсгийн нийт 5 удаагийн хурлыг зохион байгуулсан. Хуулийн төсөл боловсруулах зөвлөх “Хууль зүйн бичигт хүрээлэн” НҮҮТББ хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаварт хийсэн үнэлгээний тайлан , давхардал, хийдэл, зөрчлийн шинэчилсэн судалгаа , хот байгуулалт, түүний эрх зүйн орчны SWOT, PESTLE шинжилгээ , гадаадын улс орнуудын хот байгуулалт, төлөвлөлтийн талаарх эрх зүйн зохицуулалтын тойм судалгаа , хуулийн үзэл баримтлалын төсөл хуулийн анхны төсөл, танилцуулга зэргийг агуулсан 2025.02.19-ний өдөр дундын шатны тайланг хүлээлгэн өгсөн. Хуулийн үзэл баримтлалын төсөлд СЯ, ЭЗХЯ, ХЗДХЯ, ГЗБГЗЗЕГ,	82.5

		-Хуулийн төслийг олон нийт, ТББ-аар хэлэлцүүлж, санал авч тусгасан байна. -Хуулийн төсөл яамдуудаас санал авсан байна. -Хуулийн төслийг боловсруулж, ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлсэн байна.	БХТ, МАЭ, МБЗТЗХ зэрэг төрийн болон ТББ-аас 2025.09.10-ны өдрийн 02/3384 тоот албан бичгээр санал авч тусган, ХББОС-ын сайдаар батлуулан ХЗДХ-ийн сайдад 2025.10.29-ний өдрийн 01/4006 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. ХЗДХЯ-аас өгсөн чиглэлийн дагуу хуулийн үзэл баримтлалыг ЗГХЭГ-ын даргаар батлуулахаар ЗГХЭГ-т 2025.11.27-ны өдрийн 01/4361 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. Монголын хуульчдын холбоотой хамтран 2025.04.25-ны өдөр зохион байгуулсан "Хот байгуулалтын эрх зүйн зохицуулалт, тулгамдаж буй асуудал" сэдэвт хэлэлцүүлэгт "20 минутын хот" Үндэсний хороо, "20 минутын хот" хөгжлийн төв, НЗДТГ, Нийслэлийн Хот байгуулалт, Хотын стандартын газар, нийслэлийн Ерөнхий архитекторын ажлын алба, Барилгын хөгжлийн төв, Захиргааны хэргийн давж заалдах шатны шүүх, Нийслэл дэх Захиргааны хэргийн анхан шатны шүүх зэрэг байгууллагуудын 45 гаруй төлөөлөл оролцсон.	
2.1.2.	Хот, суурины ногоон байгууламжийн тухай анхдагч хуулийн төслийг боловсруулна. Монгол Улсын Ерөнхийлөгчийн 2021 оны 58 дугаар зарлиг, МУЗГ-ын 2021.11.17-ны өдрийн "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний талаар авч хэрэгжүүлэх зарим арга хэмжээний тухай" 350 дугаар тогтоол, МУЗГҮАХ/2024-2028/- 1.1.4.1, МУЗГҮАХХАХТ-1.1.4.1.52	-ХББОС-ын сайдын тушаалаар Ажлын хэсгийг шинэчлэн томилсон байна. -Хуулийн төсөл болон үзэл баримтлалыг боловсруулсан байна.	ХББОСС, БОУАӨС нарын хамтарсан 2025 оны 51/А/104 дүгээр тушаалаар Хот, суурины ногоон байгууламжийн тухай хуулийн төслийг боловсруулах Ажлын хэсгийг шинэчлэн байгуулсан бөгөөд хуулийн үзэл баримтлал, анхдагч хуулийн төслүүдийг боловсруулж, олон улсын ижил төстэй хуулийн судалгааг хийж гүйцэтгэсэн. Хуулийн төслийг боловсруулахад техникийн туслалцаа авах хүрээнд "Монголын хүртээмжтэй ногоон хотууд" төслийг хамтран хэрэгжүүлэх тухай" 2025.05.07-ны өдрийн 03/36 албан бичгийг НҮБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөрийн Монгол дахь суурин төлөөлөгчид санал хүргүүлж, НҮБ-ын Хүн амын нутагшил, суурьшлын хөтөлбөр (НҮБ-Хабитат)-т хамтран ажиллах тухай харилцан ойлголцлын санамж бичгийн төсөлд саналаа тусгуулсны үр дүнд НҮБ-ын Хөгжлийн Хөтөлбөрийн техник туслалцааны "Монголын хүртээмжтэй ногоон хотууд" төслөөр 2026 оны I улирлаас Хот, суурины ногоон байгууламжийн тухай анхдагч хуулийн төслийг боловсруулж эхлэхээр болсон.	80
2.1.3.	Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын	-ХББОС-ын сайдын тушаалаар Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнийг	ХББОСЯ, Монголын хуульчдын холбоотой хамтран 2025.04.25-нд зохион байгуулсан "Хот байгуулалтын эрх зүйн зохицуулалт, тулгамдаж буй асуудал" сэдэвт хэлэлцүүлэгт	92.5

	төслийг боловсруулна. МУ-ыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл-2.5.2, МУЗГҮАХ/2024-2028/- 1.1.3.4, МУЗГҮАХХАХТ-1.1.3.4.40, МУ-ыг хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө - 2.1.1.9	шинэчлэн томилсон байна. -Хуулийн төсөл болон үзэл баримтлалыг боловсруулсан байна. Холбогдох судалгааг хийсэн байна.	ХСГДХТ хуулийн хэрэгжилт, хуулийг шинэчлэх судалгааны талаар танилцуулж, оролцогчдоос санал авсан. ХСГДХТ тухай хуулийн төсөл боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний 2025/15 дугаартай ажлын даалгаврыг 2025.09.03-ны өдөр ХББОСЯ-ны ТНБД баталсан. ББННС-ийн 50.0 сая төгрөгөөр ХСГДХТ хуулийн төсөл, холбогдох судалгааг хийх ажлыг гүйцэтгэхээр "И Эм Эс Консалтинг" ХХК-г шалгаран 2025.10.17-ны өдөр БХТ/20250203297 тоот гэрээ байгуулсан. ХББОС-ын сайдын 2025 оны 221 дүгээр тушаалаар байгуулагдсан "ХСГДХТ хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон холбогдох тооцоо, судалгааг боловсруулах чиг үүрэг бүхий" ажлын хэсгийн хурлыг 2025.11.20-ны өдөр зохион байгуулж, нийслэлийн хэмжээнд хэрэгжүүлж байгаа хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх төслүүдийн хэрэгжилтийн байдал болон хүчин төгөлдөр үйлчилж байгаа Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хуулийн хэрэгжилтийн үр дагаврын үнэлгээ, хуулийн шинэчилсэн найруулгын төслийн үзэл баримтлалын төслийг хэлэлцүүлэн санал авч үзэл баримтлалын төсөлд тусгасан. ХСГДХТ хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл боловсруулах Зөвлөх багтай хамтран боловсруулсан хуулийн төслийн үзэл баримтлалын төслийн эхний хувилбарыг 2025.11.25-ны өдөр олон нийтийн хэлэлцүүлгийг зохион байгуулж, санал авсан. Хэлэлцүүлэгт төсөл хэрэгжүүлэгч хуулийн этгээд, газар, үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөгч, эзэмшигч иргэний төлөөлөл, төрийн болон төрийн бус байгууллагын нийт 53 хүн оролцож санал солилцсон.	
2.1.4.	"Монгол Улсын хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"-ийн баримт бичиг боловсруулах ажлыг зохион байгуулна. МУ-ыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл-3.6.6	"Монгол Улсын хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"-ийн баримт бичгийн эцсийн тайланг хүлээн авсан байна. - Тайланг ЭЗХЯ-д хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулсан байна.	"Монгол Улсын хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"-ийн байгаль орчны стратегийн үнэлгээний тайланг хүлээн авч БОУАӨЯ-ны Дэд бүтэц, ХАА, үйлдвэрлэл, химийн бодисын байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланг хэлэлцэх 21 дүгээр хурлаар 2025.11.28-ны өдөр хэлэлцүүлж, дэмжигдсэн. Хурлаас өгөгдсөн зөвлөмж, саналыг тусган ХАНСХЕТ-ийн эцсийн шатны тайланд оруулах ажил хийгдэж байна.	70

2.1.5.	"Монгол Улсын хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"-ийн байгаль орчны стратегийн үнэлгээг боловсруулах ажлыг зохион байгуулна.	"Монгол Улсын хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"-ийн байгаль орчны стратегийн үнэлгээний тайланг хүлээн авсан байна. Тайланг ЭЗХЯ-д хүлээлгэн өгөх ажлыг зохион байгуулсан байна.	"МУНСХЕТ"-ийн байгаль орчны стратегийн үнэлгээний тайланг боловсруулж дуусган, Засгийн газрын хэрэгжүүлэгч агентлаг Усны газраас 2025.04.11-ний өдрийн 03/201 дугаартай албан бичгээр 9 заалт бүхий шинжээчийн дүгнэлтийг гаргуулж, гүйцэтгэгч "Мон газар экологи" ХХК-иар шинжээчдийн санал дүгнэлтийг тайланд тусган боловсруулсан. Шинжээчийн дүгнэлтийг үндэслэн Байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн ерөнхий дүгнэлт гаргуулахаар Дэд бүтэц, ХАА, үйлдвэрлэл, химийн бодисын байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчидсан үнэлгээний тайлан хэлэлцэх 21 дүгээр хурлаар 2025.11.28-ны өдөр хэлэлцүүлж, дэмжигдсэн. БОУАӨЯ-аас Дүгнэлт албажиж ирүүлэх ажил хүлээгдэж байна.	100
2.1.6.	Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулж, УИХ-аар батлуулах ажлыг зохион байгуулна. МУ-ыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл-3.6.1, МУЗГҮАХ/2024-2028/- 4.2.4.3, МУЗГҮАХХАХТ-4.2.4.3.1286. МУ-ыг хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө - 2.1.1.9, Хот байгуулалтын тухай хуулийн 5.1.5 дахь заалт	- "Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө"-г УИХ-ын тогтоолоор батлуулсан байна.	Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө батлах тухай УИХ-ын тогтоолын төслийн үзэл баримтлалыг боловсруулж нийслэлийн Засаг дарга бөгөөд Улаанбаатар хотын Захирагч Х.Нямбаатар, ХББОС-ын сайд Ж.Батсуурь, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд О.Алтангэрэл, Сангийн сайд Б.Жавхлан, МУ-ын сайд, 20 минутын хот үндэсний хорооны дарга Р.Эрдэнэбүрэн нар 2024.12.31-ний өдөр хамтран баталсан. "Нийслэл Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө"-ний баримт бичгийг 2025.01.08-ны өдөр ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, 2-р тэмдэглэлээр УИХ-д өргөн мэдүүлэхээр шийдвэрлэн өргөн барьсан. УИХ-ын 2025.01.24-ний өдрийн нэгдсэн хуралдаанаар асуудлыг хэлэлцэхээр шийдвэрлэж, ТББХ-нд шилжүүлсэн. УИХ-ын даргын 2025.01.28-ний өдрийн 65 дугаар захирамжаар "Нийслэл Улаанбаатар хотын 2040 он хүртэлх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг батлах тухай" Улсын Их Хурлын тогтоолын төслийг Байнгын хороо болон чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл хангах үүрэг ажлын хэсэгт мэргэжил, арга зүйн тусалцаа үзүүлэх, мэдээлэлээр хангах чиглэлээр ажиллах дэд ажлын хэсгийг ТББХ-ны ахлах зөвлөхөөр ахлуулсан ажлын хэсэг байгуулагдсан.	97.5

			Дэд ажлын хэсэг 2025.03.12, 2025.04.01-нд, УИХ-ын гишүүн, ТББХ-ны даргаар ахлуулсан ажлын хэсэг 2025.04.23, 2025.06.09-ний өдөр тус тус хуралдаж, төслийг УИХ-ын хаврын чуулганаар хэлэлцүүлж батлуулахаар бэлтгэн ажиллаж байна.	
2.1.7.	"Шинэ Хархорум" хотын төлөвлөлтийн суурь судалгаа, ТЭЗҮ, ерөнхий төлөвлөгөө, үе шатны ажлын зураг төслийг боловсруулах ажлыг зохион байгуулах МУ-ын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө 2.3.2.4, МУЗГҮАХ/2024-2028/- 1.3.1.1, МУЗГҮАХХАХТ-1.3.1.1.106.	-Археологийн хайгуул судалгаа болон байгаль орчны нөлөөллийн ерөнхий үнэлгээний эцсийн тайлангуудыг хүлээн авч, гэрээг эцэслэн дүгнэсэн байна. -Шинэ хотын дэд бүтцийн эх үүсвэрийн ТЭЗҮ-г тус тус боловсруулж, экспертизийн дүгнэлтийг гаргуулсан байна. - Барилга байгууламж, инженерийн шугам сүлжээний зураг төслүүдийг боловсруулсан байна. -Гэрээний дагуу судалгаа, зураг төслийн тайлангуудыг хүлээн авсан байна.	1.ХББОСЯ болон Археологийн хүрээлэн хооронд байгуулсан 2024 оны 2024/119 дугаар гэрээний дагуу зөвлөх нь "Шинэ Хархорум" хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулахад шаардлагатай Археологийн хайгуул судалгааны ажлын эцсийн тайланг ССАЖЗЯ-ны дэргэдэх "Археологийн мэргэжлийн зөвлөл", "Палеонтологийн мэргэжлийн зөвлөл", "Соёлын биет бус өвийн мэргэжлийн зөвлөл"-ийн 2025.06.30-ны өдрийн хурлаар тус тус хэлэлцүүлэн дэмжигдсэн. Эцсийн тайланд захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлсэн тухай "Хархорин" хотын ЗАА-ны 2025.08.20-ны өдрийн 2024/14 дугаартай дүгнэлт, тайлан болон 2025.08.21-ний өдрийн 01/273 дугаартай албан бичгээр ирүүлсэн тайлбарыг үндэслэн гэрээг эцэслэн дүгнэсэн. 2. "Шинэ Хархорум" хотын байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийх ажлын эцсийн тайланг БХБЯ болон БОАЖЯ-ны хамтран баталсан 024/03 дугаартай ажлын даалгаврын дагуу БОУАӨЯ-ны дэргэдэх Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээний мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар 2025.05.21-ний өдөр хэлэлцүүлж, зөвлөмж, дүгнэлтийг гаргуулсан. Холбогдох засварыг хийсэн эцсийн тайланг ЗХХ дүгнэлт, актаар хүлээн авсан. 3. ХББОС-ын сайд болон Хархорум хотын Захирагч нар хамтран 2025.04.11-ний Хархорум хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын даалгаврыг баталсан. ЕТ боловсруулах шаардлага хангах оролцогч шалгараагүй, Хэмнэлтийн тухай хуулийн дагуу төсөв татагдсантай холбоотойгоор 2026 онын улсын төсөвт санал өгсөн. "Хархорум хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний үзэл баримтлал"-ыг ЗГ-ын 2025 оны 165 дугаарт тогтоолоор дэмжин Хархорум хотын захирагчид батлахыг зөвшөөрсөн. 4. "Шинэ Хархорум" хотын унд ахуйн зориулалттай ундны усны эх үүсвэрийн эрэл-хайгуулын судалгаа	80

			хийх ажил нь эхний ээлжийн ажлын усны эх үүсвэр БОУАӨЯ-аас 8 сард батлагдсантай холбоотойгоор ажил удааширч, 10 худгийн цооногийн өрөмдлөгийн ажил хийгдэж, хур тунадас, цаг агаарын нөхцөл хүндэрсний улмаас зогсолт хийсэн. Шинэ хотын дэд бүтцийн эх үүсвэрийн ТЭЗҮ-ийн эрчим хүчний эх үүсвэрийн ТЭЗҮ-ийг ЭХЯ-ны ШУТЗ-ийн 2025.05.30-ны өдрийн ээлжит Ү хуралдааны 22 дугаар тэмдэглэлээр дэмжиж батлагдсан. Цэвэрлэх байгууламжийг ТЭЗҮ-ийг БХТ-ийн 2025.07.08-ны өдрийн ЭЗ-001/2025 дугаартай магадлалын нэгдсэн дүгнэлт гарч, эцсийн тайланг ЗХХ дүгнэлт, актаар хүлээн авсан. 5.-"Шинэ Хархорум" хотын байр зүйн зураг зохиох, ортофото зураг үүсгэх ажлын эцсийн тайланг 2025.06.10-ны өдөр Газар зохион байгуулалт, геодези, зураг зүйн ерөнхий газрын төрийн архивд 2025/ГБ33/11 дугаартай актаар 1:2000 масштабтай байр зүй, ортофото зургийн бүрэн тайланг хүлээлгэн өгсөн. ЗХХ байгууллагын дүгнэлтийн хамт, актаар хүлээн авсан. -Шинэ Хархорум" хотын эхний ээлжийн авто зам, замын байгууламжийн ажлын зураг төсөл боловсруулах зөвлөх үйлчилгээний тайланг ЗТЯ-ны ШУТЗ-аар хэлэлцүүлж, 20 км авто замын ажлыг дэмжиж, зураг төслийг магадлалын нэгдсэн дүгнэлтээр баталсан. Хотын дотор 30 км замыг хотын ХЕТ-тэй уялдуулах зөвлөмжийн дагуу хийгдсэн ажлын үнэлгээг тохиролцон, гэрээг эцэслэн дүгнэхээр шийдвэрлэсэн. -2025 онд УТХО-аар хэрэгжиж буй "Шинэ Хархорум" хотын II ээлжийн авто зам, замын байгууламжийн ТЭЗҮ, инженерийн нарийвчилсан зураг төсөл /Хархорин сум-Хөшөө цайдам-Өгийнуур-Дашинчилэн чиглэлийн замтай холбох/, "Шинэ Хархорум" хот дахь "Хэлтгий цагаан" нуур сэргээх, бохирдолт, ширгэлтээс хамгаалах судалгаа, зураг төсөл, Арвайхээр-Хархорум хот чиглэлийн 220 кВ-ийн цахилгаан дамжуулах агаарын шугамын ажлын зураг төслийн ажлуудыг гэрээний дагуу дундын тайлангуудад ЗХХ дүгнэлт гаргуулан хүлээн авсан.	
2.1.8.	"Шинэ Хархорум" хотын хүн амын унд ахуйн	Гэрээний дагуу эцсийн шатны	Судалгааны ажлын тайланг 2025 оны 07 дугаар сарын 25-ны өдөр Усны нөөцийн зөвлөлийн хурлаар	100

	зориулалттай газрын доорх усны эх үүсвэрийн эрэл хайгуулын судалгаа хийх ажлыг зохион байгуулна. МУ-ын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө 2.3.2.4, МУЗГҮАХ/2024-2028/- 1.3.1.2, МУЗГҮАХХАХТ-1.3.1.2.107.	тайланг хүлээн авсан байна.	хэлэлцүүлж дэмжигдсэн. Хархорум хотын хүн амын унд, ахуйн зориулалттай газрын доорх усны ордын нөөцийг Байгаль орчин, уур амьсгалын өөрчлөлтийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2025 оны А/281 дүгээр тушаалаар баталсан. Эцсийн тайланд хийсэн захиалагчийн хяналтын дүгнэлт, тайланг хянасан.	
2.1.9.	Орхон аймгийн төв Эрдэнэт хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах, батлуулах ажлыг ЭЗХЯ, Орхон аймгийн ЗДТГ-тай хамтран зохион байгуулна.	-Эрдэнэт хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төслийг боловсруулсан байна.	ЭЗХЯ, Орхон аймгийн ЗДТГ болон "Нью-Урбанизм" ХХК-ийн хооронд 2024.12.06-ны өдөр байгуулсан УТ2406600094021/ЭЗХЯ202451 дугаартай гэрээний дагуу "Бүсийн тулгуур төв, Орхон аймгийн Эрдэнэт хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө"-г боловсруулах ажлыг гүйцэтгэж байгаа бөгөөд ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулахад мэргэжил, арга зүйн туслалцаа үзүүлж дэмжлэг, зохицуулалтаар хангах болон санал, зөвлөмж өгөх үүрэг бүхий Ажлын хэсгийг ХББОСЯ-ны ТНБД-ын 2025 оны А/43 тушаалаар байгуулсан. Ажлын хэсгийн хурлыг 2025.03.25-ны өдөр зохион байгуулж, гүйцэтгэгч "Нью Урбанизм" ХХК-ийн боловсруулсан ерөнхий төлөвлөгөөний баримт бичгийн төслийг хэлэлцэж, холбогдох үүрэг даалгаврыг өгсөн. Эхлэлийн тайланг Захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлэгч "Барилгын хөгжлийн төв" ТӨААТҮГ-т 2025.04.23-ны өдөр, ажлын гүйцэтгэлийг 2025.05.14-ний өдөр ЭЗХЯ-нд тус тус хүргүүлсэн.	60
2.1.10.	Аймаг, сумын төвүүдийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах, батлуулах ажлыг орон нутагтай хамтран зохион байгуулна.	-Орон нутгийн төсвийн санхүүжилтээр аймаг, сумын төвүүдийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинээр болон шинэчлэн боловсруулж, экспертизийн дүгнэлтийг гаргуулсан байна.	Улсын хэмжээнд 330 сумаас хот суурин газрын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөтэй 146 сум, хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөгүй 87 сум, хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулж байгаа 97 сум байна Боловсруулж байгаа 97 хот суурин газрын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнөөс 2025 онд хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тодотгол-5, сумын хөгжлийн хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө-11, сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө-29 нийт улсын хэмжээнд 45 сумын ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын даалгаврыг хянан зөвшилцөж батлуулсан.	100

			2025 онд АИТХ-ын тогтоолоор 5 сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг баталсан. Үүнд: 1.Булган-Рашаант, 2.Сүхбаатар-БаруунУрт, 3.Өмнөговь-Булган, 4.ГовьАлтай-Есөнбулаг /Алтай/, 5.Завхан-Дөрвөлжин, Засгийн газрын тогтоолоор 2 ерөнхий төлөвлөгөө батлагдсан. Үүнд 1.Хөшигийн хөндийн чөлөөт бүс, 7.Цагааннуур чөлөөт бүс, Нийт 7 еөрнхий төлөвлөгөө батлагдсан	
2.1.11.	"Хөшигийн хөндийн эдийн засгийн чөлөөт бүс"-ийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг батлуулна. МУЗГҮАХ /2024-2028/- 1.2.1.1, 3.2.2.12, МУЗГҮАХХАХТ-1.2.1.1.79, ХБТХ-ийн 6.1.7, Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 24.1	-Чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батлуулсан байна.	"Хөшигийн хөндийн эдийн засгийн чөлөөт бүс"-ийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулж, Засгийн газрын 2025.01.08-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн 2025 оны 10 дугаар тогтоолоор батлуулсан.	90
2.1.12.	Японы Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (ЖАЙКА)-ын техник туслалцааны хүрээнд "Төв аймгийн Хөшигийн хөндийн эдийн засгийн чөлөөт бүс, шинэ хотын хөрөнгө оруулалт, эрх зүйн орчныг боловсронгуй болгоход дэмжлэг үзүүлэх төсөл"-ийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	-Төслийн зохицуулах хороо, ажлын хэсгийг үйл ажиллагааг Шадар сайдын Ажлын алба (Бүсчилсэн хөгжил, онцгой байдлын асуудал хариуцсан), Зөвлөх багтай хамтран зохион байгуулсан байна. -Зөвлөх үйлчилгээний үе шатны тайланг хүлээн авсан байна. -Хүний нөөцийн чадавхийг дээшлүүлэх сургалтыг зохион байгуулсан байна.	1. Төслийн хамтарсан зохицуулах хорооны 2 дугаар хуралдааныг МУ-ын Шадар сайдын ажлын алба болон ЖАЙКА, төслийн хэрэгжүүлэгч багтай хамтран 2025.05.16-ны өдөр ХББОСЯ-нд дээр зохион байгуулж, холбогдох шийдвэрийг гаргуулав. Уг хуралдааны шийдвэрийн дагуу МУ-ын Шадар сайд, ХББОС-ын сайдын хамтарсан 2025 оны 103/140 тушаалаар төслийн зохицуулах хорооны бүрэлдэхүүнд өөрчлөлт, нэмэлт оруулсан. 2. ХББОС-ын сайдын 2025 оны 121 болон 207 дугаар тушаалаар ажлын хэсгийг шинэчлэн байгуулж, 8 удаагийн ажлын хэсэг, 4 удаагийн дэд ажлын хэсгийн хурлыг зохин байгуулж, "Хотын бүсчлэлийн дүрэм", "Төсөл сонгон шалгаруулалтад оролцох этгээдэд тавих шаардлага, төсөл шалгаруулах журам", Хүннү хотын эрх зүйн байдлын тухай хуульд оруулах нэмэлт өөрчлөлтийн төсөл, Хүннү хотын институтын тогтолцооны төслүүдийг хэлэлцэж, санал өгч, шийдвэрүүдийг төслийн зөвлөх багт хүргүүлж ажилласан. 3. ЖАЙКА-ийн төслийн зөвлөх багаас боловсруулсан төслийн дунд шатны тайланг 2025.06.03-ны өдөр цахим шуудангаар ирүүлснийг хянаж,	100

			холбогдох санал, зөвлөмжийг хүргүүлсэн. 4. ХББОСЯ, ШСАА, СЯ, Хүннү хотын ЗАА, ХХЭЗЧБЗ, нийслэлийн ХБХСГ, Төв аймгийн ГХБХБГ зэрэг байгууллагуудын 16 хүний бүрэлдэхүүнтэй боловсон хүчний чадавхийг бэхжүүлэх сургалтыг Япон улсад 2025.04.16-04.23-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан. Энэ үеэр ЖАЙКА-ийн Токио дахь төв, Японы ЗГХЭГ-ын Орон нутгийн хөгжлийг дэмжих ажлын алба, Японы ГДБЗТАЖЯ-ны Хот байгуулалтын газар зэрэг 7 байгууллагатай хатарсан уулзалт хийж, бүтээн байгуулалтын ажлуудтай танилцаж туршлага судалсан. Мөн төслийн хамтарсан зохицуулах хороо, ажлын хэсгийн гишүүдэд зориулсан дотоод сургалтыг 2025.05.08-ны өдөр БХТ-ийн хурлын танхимд зохион байгуулсан.	
2.1.13.	БНСУ-ын Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага (КОЙКА)-ын техник туслалцааны хүрээнд “Улаанбаатар хотын тогтвортой хөгжлийг хангах, Монгол улсын бүсийн тэнцвэртэй хөгжлийг дэмжих төсөл”-ийг хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	-“Улаанбаатар хотын тогтвортой хөгжлийг хангах, Монгол улсын бүсийн тэнцвэртэй хөгжлийг дэмжих төсөл”-ийн үйл ажиллагааг зохион байгуулсан байна.	1.Төслийн зөвлөх баг 2025.03.19-28-нд Монгол улсад ирж холбогдох судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Судалгааны явцад ЗГХЭГ-ын тэргүүн дэд дарга /2025.30.24/, Хархорум хотын захиргаа /2025.03.20,26/, Хүннү хотын захиргаа /2025.03.25/, НЗДТГ /2025.03.27/, ССАЖЗЯ /2025.03.21/-тай, Төр захиргааны байгууллагуудыг нүүлгэн шилжүүлэх асуудалтай холбогдуулан 2025.09.02-ны өдөр ЗГХЭГ-ын тэргүүн дэд даргатай, автозам, төмөр зам, нисэх онгоцны буудлын асуудалтай холбогдуулан 2025.09.03-ны өдөр ЗТЯ-ны төлөөлөлтэй, 2025.09.04-ний өдөр ХХААҮЯ-ны, 2025.12.01-ний өдөр Боловсролын яам, 2025.12.04-ний өдөр ССАЖЗЯ-ны, 2025.12.02,03-ны өдрүүдэд Хархорум хотын болон Хүннү хотын захиргааны албан тушаалтнуудтай хийх уулзалтыг тус тус зохион байгуулж, шаардлагатай мэдээллийг бүрдүүлэн авсан. КОЙКА байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу ЗГХЭГ, ССАЖЗЯ-наас холбогдох мэдээллийг гаргуулан авч тус яамны 2025.06.04-ны өдрийн 05/2216 тоот албан бичгээр хүргүүлэв. 2.ХББОС-ын сайдын 2025.10.15-ны өдрийн 226 дугаар тушаалаар Төслийн зохицуулах хороог байгуулж, хорооны анхдугаар хурлыг 2025.12.05-ны өдөр зохион байгуулсан. Төслийн батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу БНСУ-ын төр, захиргааны байгууллага, төрийн албадыг орон нутаг руу шилжүүлсэн	75

			бодлого, үйл ажиллагаа, туршлагатай газар дээр нь очиж танилцах сургалтыг 2025.05.18-24-ний өдрүүдэд зохион байгуулж, ЗГХЭГ-ын Төр, засгийн үйлчилгээг эрхлэх газар, ХББОСЯ, ТЕГ-ын төслийн нэгж, Хүннү хотын ЗАА-ны нийт 10 албан хаагч хамрагдсан.	
2.1.14.	АХБ-ны Техник, туслалцааны хүрээнд "Хөшигийн хөндийд байгуулагдах даван туулах чадавхтай, ногоон шинэ хотын дэд бүтцийг хөгжүүлэх бэлтгэл хангах" зөвлөх үйлчилгээний төслийн ажлыг зохион байгуулна.	-АХБ-тай хамтран техник туслалцааны төслийн Зөвлөх багийн боловсруулсан судалгаа, ТЭЗҮ-ийн эцсийн тайланг хянаж, хүлээн авсан байна.	Төслийн ТЭЗҮ-ийн эцсийн тайланг хүлээн авч, ХББОСЯ-ны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2025.04.04-ний өдрийн 03/1156 дугаар албан бичгийг төслийн Зөвлөх баг /"АЛМЕК" корпораци/-т хүргүүлсэн. Төслийн ТЭЗҮ-ийг хүлээн авахтай холбогдуулан АХБ-ны төлөөлөлтэй 2025.03.27 болон 2025.04.02-ны өдрүүдэд ажлын уулзалтыг ГХАХ-тэй хамтран хийж, тайлангийн үр дүнг хэлэлцсэн. БОУАӨЯ-аар уг төслийн ТЭЗҮ-ийн байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний дүгнэлтийг гаргуулж, 2025.05.06-ны өдрийн 12/2243 дугаар албан бичгээр хүлээн авсан. Төслийг МУЗГ, АХБ хооронд байгуулсан "Санхүүжилтийн ерөнхий хөтөлбөр"-ийн 2025 оны санхүүжих төсөл, арга хэмжээний жагсаалтад тусгуулахаар тус яамны 2024 оны 01/892 тоот албан бичгээр ЭЗХЯ, СЯ-нд тус тус хүргүүлсэн. СЯ-ны 2024 оны 01/5148 албан тоотын дагуу төслийг МУХТЖҮЧ, УХОХ-т тусгуулахаар 2025 оны 01/3123 тоот албан бичгээр ЭЗХЯ-нд хүргүүлээд байна.	100
2.1.15.	"Цагааннуур" чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг батлуулна. МУЗГҮАХ/2024-2028/- 3.2.2.12, МУЗГҮАХХАХТ-3.2.1.11.580, Хот байгуулалтын тухай хуулийн 6.1.7, Чөлөөт бүсийн тухай хуулийн 24.1 дэх заалтууд	Чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг ЗГ-ын хуралдаанаар хэлэлцүүлж, батлуулсан байна.	"Цагааннуур" чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө"-г боловсруулж, Засгийн газрын 2025 оны 01 дүгээр сарын 08-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн 2025 оны 09 дүгээр тогтоолоор батлуулсан.	90
2.1.16.	Замын-Үүд, Алтанбулаг чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулахад холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллаж,	Шадар сайдын Ажлын алба (Бүсчилсэн хөгжил, онцгой байдлын асуудал хариуцсан), Замын-Үүд, Алтанбулаг чөлөөт бүсийн	1.Замын-Үүд чөлөөт бүсийн захирагчийн албатай хамтран боловсруулж, Бүсчилсэн хөгжил, онцгой байдлын асуудал хариуцсан МУ-ын Шадар сайд, ХББОС-ын сайд нараар батлуулсан. ТХАА-ны газраас уг чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах	75

	мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлнэ. МУЗГҮАХ/2024-2028/- 3.2.1.12	Захирагчийн албадтай хамтран: - Замын-Үүд чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулсан байна. - Алтанбулаг чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулсан байна.	тендерийг зохион байгуулсан боловч гүйцэтгэгч шалгараагүй. АХБ-ны "Замын-Үүд" эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс хөгжүүлэх төсөл /3936-Мон/-ийн удирдах хороо 2025.05.06-нд, ГХ-ны сайдын 2024 оны А/75 дугаар тушаалаар байгуулсан Монгол, Хятадын "Замын-Үүд, Эрээний эдийн засгийн хамтын ажиллагааны бүс"-ийг хооронд нь хил дамнасан байгууламжаар холбох, улсын хилийг огтлон гарах цэгийн байршлыг тогтоох үүрэг бүхий ажлын хэсгийн хурал 2025.05.16-нд тус тус зохион байгуулагдаж хоёр улсын хилийн холболтын үндсэн гол гарц, байгууламжийг барих урьдчилсан нөхцлийг хэлэлцсэн. 2."Алтанбулаг чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах зургийн даалгавар"-ыг "Алтанбулаг" чөлөөт бүсийн захирагчийн албатай хамтран боловсруулж, МУ-ын Шадар сайд (Бүсчилсэн хөгжил, онцгой байдлын асуудал хариуцсан) болон ХББОС-ын сайд нараар батлуулсан. Чөлөөт бүсийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний гүйцэтгэгчээр Идеал групп ХХК шалгаран ажлыг гүйцэтгэж байна. Ерөнхий төлөвлөгөөний баримт бичгийг ХББОСЯ-ны ШУТТЗХ-аар 2025.12.05-ны өдөр хэлэлцүүлсэн.	
2.1.17.	Нийслэлд байрлах "Их тэнгэрийн амны цогцолбор"-ын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлыг зохион байгуулна. /маш нууц/	-Их тэнгэрийн амны цогцолборын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулж, экспертизийн дүгнэлт гарсан байна.	Маш нууц. "БХТ" ТӨААТҮГ-аас Зураг төслийн иж бүрдэлд экспертүүдийн өгсөн дүгнэлтийн дагуу холбогдох засвар өөрчлөлтийг гүйцэтгэж байна. Үүнд: Авто зам барилгын ажил болон Замын экспертээс ерөнхий төлөвлөгөөний зурагт өөрчлөлт оруулахаар барилгын ажлын 9, замын 8 дүгнэлт гарсан бөгөөд Экспертүүдийн дүгнэлтийн дагуу засвар хийгдэж байна. Нийт явц 75 %. Үүнд: Эдийн засгийн хэсэг- засвар хийгдсэн 100%-ийн, Цахилгаан хангамжийн хэсэг- засваргүй 100%-ийн, холбоо мэдээллийн хэсэг- засвар хийгдсэн 100%-ийн, Дулаан хангамжийн хэсэг- засвар хийгдсэн-100 %-ийн, газар зохион байгуулалтын хэсэг 90% -ийн, УХАТ-ын хэсэг засвар хийгдэж байгаа 90% хувийн, өндөржилт улаан шугамын хэсэг 100%-ийн, инженерийн бэлтгэл арга хэмжээний хэсэг 100%-ийн гүйцэтгэлтэй байна.	90

			Архитектур орон зайн төлөвлөлтийн хэсэг дээр дурдсан хэсгүүдийн засвар дууссаны дараа шинээр хийхээр хүлээгдэж, нийт ажлын явц 85%-тай байна.	
2.1.18.	Нийслэл, аймаг, сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд хот байгуулалтын бүсчлэлийг тусган боловсруулах, батлуулах, хэрэгжүүлэх ажлыг орон нутгийн холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулна.	-Нийслэл, аймаг, сумын төвийн шинээр болон шинэчлэн боловсруулсан ерөнхий төлөвлөгөөнд хот байгуулалтын бүсчлэлийг тогтоон батлуулж хэрэгжүүлсэн байна.	Тус яамны ХБОСБЗГ-аас 2025 онд Архангай, Баян-Өлгий, Булган, Говь-Алтай, Дархан, Дорнод, Сэлэнгэ, Төв, Ховд, Хөвсгөл, Хэнтий зэрэг 11 аймгийн 26 сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, 11 сумын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, 5 хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тодотгол боловсруулах ажлын даалгаврыг хянаж, батлуулсан. Даалгаварт тухайн хотын нутаг дэвсгэрийн бүсчлэл, дэд бүсүүдэд мөрдөх давхар талбайн харьцаа (FAR), барилга бүрхэцийн харьцаа (BCR)-ны шийдлийг тусгаж байх заалт, шаардлагыг оруулсан болно. 1. Улаанбаатар хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний бүсчлэлийг Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд оруулсан. 2. Говь-Алтай аймгийн төв Алтай хотын, Сүхбаатар аймгийн төв Баруун-Урт хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний баримт бичиг, бүсчлэлээр Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн нэгдсэн цахим системд орсон. 3. Төлөвлөлтийн Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд тайлант онд нийт 23 хот суурин газрын ерөнхий төлөвлөгөө, төлөвлөгөөний тодотгол, шинэчлэлтийн баримт бичиг, бүсчлэлийг оруулснаар төлөвлөлтийн системд нийт хот байгуулалтын төлөвлөлтийн 108 баримт бичиг /ерөнхий төлөвлөгөө/, бүсчлэл орж бүртгэгдэн тухайн суурин гзарт батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөөний бүсчлэлийн дагуу тухайн жилийн газар зохион байгуулалт, хийгдэж, зориулалтын дагуу газар эзэмшүүлэх, зураг төсөл боловсруулах, зөвшилцөх, барилгын ажилд хяналт хэрэгжүүлж байна	100
2.1.19.	Хот байгуулалтын баримт бичгийг боловсруулахад аж ахуйн нэгж, оршин суугчдын саналыг авч тусгах арга хэмжээг төслийн захиалагч, гүйцэтгэгч	-Нийслэл, аймаг, сумын төвийн шинээр болон шинэчлэн боловсруулсан ерөнхий төлөвлөгөөнд "Хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий	ХБОСБЗГ-аас 2025 онд Архангай, Баян-Өлгий, Булган, Говь-Алтай, Дархан, Дорнод, Сэлэнгэ, Төв, Ховд, Хөвсгөл, Хэнтий зэрэг 11 аймгийн 26 сумын хөгжлийн, 11 сумын хэсэгчилсэн, 5 хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тодотгол боловсруулах ажлын даалгаварыг хянаж, зөвшилцөн "Хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний	100

	байгууллагуудаар хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулна. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 17 дугаар зүйл, МУ-ын хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө 2.1.1.9.	төлөвлөгөөний төслийг олон нийтээр хэлэлцүүлэх журам"-ыг мөрдүүлсэн байна.	төслийг олон нийтээр хэлэлцүүлэх журам"-ын дагуу олон нийтээс санал авч байх заалт, шаардлагыг тусган батлуулсан. 1.Улаанбаатар хотыг 2040 он хүртэл хөгжүүлэх хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төсөлд иргэд олон нийт, аж ахуйн нэгжүүдээс цахим болон бусад хэлбэрээр хэлэлцүүлэн санал авах ажиллагааг гүйцэтгэгч Хот төлөвлөлт, зураг төслийн хүрээлэнтэй хамтран зохион байгуулж гарсан саналыг төлөвлөгөөний төсөлд тусгасан 2.Эрдэнэт, Баруун-Урт, Алтай хотуудын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах ажлын даалгаварт заасны дагуу гүйцэтгэгч байгууллага орон нутгийн захиргаатай хамтран иргэд, олон нийт болон аж ахуйн нэгжүүдээр ерөнхий төлөвлөгөөний төслийг хэлэлцүүлэн санал авах, тусгах ажлыг зохион байгуулж байна. Баруун-Урт, Алтай хотуудын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар хэлэлцэгдэн батлагдсан. 3.2025 онд Архангай, Баян-Өлгий, Булган, Говь-Алтай, Дархан, Дорнод, Сэлэнгэ, Төв, Ховд, Хөвсгөл, Хэнтий зэрэг 11 аймгийн 26 сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, 11 сумын хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, 5 хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тодотгол, нийт 42 төлөвлөлтийн баримт бичиг боловсруулах ажлын даалгаварт "Хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төслийг олон нийтээр хэлэлцүүлэх журам"-ын дагуу олон нийтээс санал авч байх заалт, шаардлагыг тусган оруулж батлагдсан.	
2.1.20.	Хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах эрх /тусгай зөвшөөрөл/ олгох, сунгах, цуцлах ажлыг холбогдох хууль, журмын дагуу зохион байгуулна. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 7.1.4 дэх заалт	-Аж ахуйн нэгж, байгууллагын ирүүлсэн хүсэлтийг хянаж, хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах эрх олгох, сунгах, цуцлах ажлыг зохион байгуулсан байна.	2025 оны жилийн эцсийн байдлаар 10 аж ахуйн нэгжээс хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах тусгай зөвшөөрөл шинээр авах хүсэлтийг барилгын салбарын мэргэжилтэн болон хуулийн этгээдийн мэдээллийн сангийн цахим "license.mcis.gov.mn" системээр ирүүлснийг хянан шалгаж, Зөвшөөрлийн тухай, Хот байгуулалтын тухай хуулийн дагуу ХББОС- сайдын 2025.05.14-ны өдрийн 110 дугаар тушаалаар 1, 2025.05.22-ны өдрийн 119 дугаар тушаалаар 1, 2025.06.12-ны өдрийн 142 дугаар тушаалаар 1 аж ахуйн нэгжид тус тус холбогдох тусгай зөвшөөрлийг олгож, гэрээ байгуулан	100

			тусгай зөвшөөрлийн гэрчилгээг олгосон. ХББОС-ын сайдын 2025.05.22-ны өдрийн 120 дугаар тушаалаар тусгай зөвшөөрлийн гэрээ, гэрчилгээний загвар батлагдсан. 2025 оны жилийн эцсийн байдлаар нийт 3 аж ахуйн нэгжид хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах тусгай зөвшөөрөл шинээр олгосон ба тусгай зөвшөөрөл нь хүчинтэй 22 аж ахуй нэгж байна.	
2.1.21.	Эрх бүхий /тусгай зөвшөөрөлтэй/ аж ахуйн нэгж, байгууллагын боловсруулсан хот байгуулалтын баримт бичигт экспертиз хийх ажлыг холбогдох хууль, дүрмийн дагуу зохион байгуулна. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 7.1.5 дахь заалт	-Холбогдох хууль, дүрмийн дагуу хот байгуулалтын баримт бичигт экспертиз хийх ажлын хэсгийг ХББОС-ын сайдын тушаалаар байгуулж, БХТ-өөр экспертизийн нэгтгэсэн дүгнэлтийг гаргуулсан байна.	ХББОС-ын сайдын 2025.11.25-ны өдрийн 251 дүгээр тушаалаар орон тооны бус экспертүүдийн ажлын хэсгийг байгуулагдан, БХТ экспертизийн нэгтгэсэн дүгнэлт боловсруулах ажлыг зохион байгуулж байна. /Дундговь аймгийн Дэрэн сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон Дундговь аймгийн Дэлгэрцогт сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө/ 1."ХII.4.6, Хорооны төлөвлөлтийн зураг, төсөв /Улаанбаатар, Багануур дүүрэг 2 дугаар хороо/"-ны баримт бичигтэй холбогдох материалуудыг хавсарган ирүүлээгүй байх тул 2025.08.14-ны өдрийн 05/2984 дугаартай албан бичгээр, "Архангай аймгийн Хайрхан, Булган, Хотонт сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө"-ний зураг төслийн баримт бичгүүдийг Хот төлөвлөлт, архитектурын орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэх шаардлагатай тул 2025.10.15-ны өдрийн 05/3847 дугаартай албан бичгээр, "Цагаан Дэл-Уул хилийн боомтын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө"-ний зураг төслийн баримт бичигтэй холбогдох материалуудыг хавсарган ирүүлээгүй, хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах эрх нь 2023.01-р сард дуусгавар болсон тул 2025.11.17-ны өдрийн 05/4235 дугаартай албан бичгээр, "Булган аймгийн Бугат сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө" болон "Өвөрхангай аймгийн Бүрд сумын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө"-ний зураг төслийн баримт бичигтэй холбогдох материалуудыг хавсарган ирүүлээгүй байх тул 2025.11.28-ны өдрийн 05/4371 дугаартай албан бичгээр тус тус буцаасан.	100
2.1.22.	Аймаг, нийслэлийн Засаг даргын хот байгуулалтын чиглэлээр 2025 онд хийгдсэн	Аймаг, нийслэлийн Засаг дарга нарын 2025 тайланг хүлээн	ХББОС-ын сайд болон 21 аймаг, нийслэлийн Засаг даргын хооронд байгуулсан ЗГ-ын зарим чиг үүргийг орон нутагт төлөөлөн хэрэгжүүлэх гэрээний 2 дугаар хавсралтын 2025 онд хэрэгжүүлэх төсөл, арга	100

	ажлын тайланг хүлээн авах, нэгтгэх ажлыг зохион байгуулна. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 9.1.6 дахь заалт	авч, нэгтгэсэн байна.	хэмжээний төлөвлөгөөнд Хот байгуулалтын чиглэлээр тухайн жилд хийгдсэн ажлын талаарх тайланг 2025.12.15-ны өдрийн дотор гаргаж ирүүлэхээр тусган батлуулж, тухайн жилд аймаг, нийслэлд хийх ажлын талаар удирдамж, чиглэл, зөвлөгөө өгөх уулзалтыг 21 аймгийн ГХБХБГ-ын дарга нарыг оролцуулан 2025.01.31-нд, 21 аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторуудын сургалтыг 2025.04.18-нд тус тус ХББОСЯ-ны байранд зохион байгуулсан. Гэрээний жилийн эцсийн тайлангийн биелэлтийг ирүүлэх тухай албан бичгийг 21 аймаг, Нийслэлийн Засаг дарга нарт хүргүүлсэн.	
2.1.23.	“Хот, тосгоны ерөнхий төлөвлөгөөний жижүүрийн хөтлөлт хийх үлгэрчилсэн заавар”-ын дагуу 2024 оны хэрэгжилтийн нэгдсэн тайланг гаргаж дүгнэнэ. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 7.1.9 дэх заалт	Хот, тосгоны ерөнхий төлөвлөгөөний жижүүрийн хөтлөлтийн 2024 оны тайланг нэгтгэн дүгнэж, зөвлөмжийг холбогдох байгууллагад хүргүүлсэн байна.	“Хот, тосгоны ерөнхий төлөвлөгөөний жижүүрийн хөтлөлтийн 2024 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайланг ирүүлэх тухай” ТНБД-ын 2025.04.09-ний өдрийн 03/1241 дугаар албан бичгийг 21 аймгийн ГХБХБГ, Нийслэлийн Хот байгуулалт, хотын стандартын газарт тус тус хүргүүлсэн. 11 аймаг, нийслэлээс 2024 оны хэрэгжилтийн тайлангаа ирүүлснийг нэгтгэн дүгнэж холбогдох зөвлөмжийг 2025.06.26-ны өдрийн 03/2512, 03/2514 албан бичгүүдээр хүргүүлсэн. Хот, тосгоны ерөнхий төлөвлөгөөний жижүүрийн хөтлөлтийн 2025 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайланг хугацаандаа ирүүлэх тухай албан бичгийг нийслэлийн Хот байгуулалт, хотын стандартын газар, 21 аймгийн Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт хүргүүлсэн.	100
2.1.24.	Аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторуудын 2024 оны ажлын тайланг хүлээн авч, нэгтгэн дүгнэнэ. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 10.1 дэх заалт	Аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторуудын 2024 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайланг нэгтгэн дүгнэж, холбогдох зөвлөмжийг аймаг, нийслэлийн Засаг дарга болон ерөнхий архитекторуудад хүргүүлсэн байна.	Аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторуудын 2024 оны үйл ажиллагааны тайланг 19 аймаг, нийслэлээс хүлээн авч нэгтгэн дүгнэж, 2025.04.18-ны өдөр зохион байгуулсан аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторуудын чадавхижуулах сургалтад үр дүнг танилцуулсан. Тайлангийн үнэлгээгээр Архангай, Улаанбаатар, Орхон, Төв, Завхан аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторуудыг эхний 5 байрт шалгаруулж урамшуулав. Холбогдох зөвлөмжийг бэлтгэн ХББОС-ын сайдын 2025.05.30-ны өдрийн 01/2157 тоот албан бичгээр 19 аймгийн Засаг дарга нарт, ерөнхий архитекторын тайлангаа ирүүлээгүй Баянхонгор, Сэлэнгэ аймгийн Засаг	100

			дарга нарт ХББОС-ын сайдын 2025.05.30-ны өдрийн 01/2155, 01/2156 тоот албан бичгээр холбогдох арга хэмжээ авах тухай мэдэгдлийг хүргүүлсэн. “Аймаг, нийслэл, хотын ерөнхий архитекторын 2025 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайланг ирүүлэх тухай албан бичгийг Улаанбаатар хотын ерөнхий архитектор, 21 аймгийн Засаг дарга нарт хүргүүлсэн.	
2.1.25.	Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн сангийн үйл ажиллагааг зохион байгуулна. Хот байгуулалтын тухай хуулийн 26.1 дэх заалт, МУЗГҮАХ/2024-2028/- 4.2.2.2	-Хот байгуулалтын кадастрын мэдээллийн сангийн өгөгдлийг бүрдүүлэх, хөтлөх ажлыг ГЗБГЗЗЕГ-тай хамтран зохион байгуулж, яамны холбогдох газруудад хэрэглэгчийн эрхийг олгосон байна.	ГЗБГЗЗЕГ-аас зохион байгуулж байгаа хот байгуулалтын кадастрын цахим систем (urban.gov.mn)-ийг хөгжүүлэх ажлын даалгаварт аймаг, нийслэл хотын ерөнхий архитекторын үйл ажиллагааны тайлан, хот тосгоны ерөнхий төлөвлөгөөний жижүүрийн хөтлөлтийн тайланг системээр авах саналыг тусгуулан батлуулсан. Тус ажлын гүйцэтгэгчээр “Эрхэт-инноваци” ХХК шалгарч 2025.05.07-ны өдөр 2025/76 дугаар гэрээг ГЗБГЗЗЕГ-тай байгуулан ажлыг эхлүүлж 2025.11.12-нд 2025/ГБЗЗ/46 тоот актаар хүлээн авсан. Хот байгуулалтын кадастрын цахим систем (urban.gov.mn)-ийн админы эрхийг ХББОСЯ-ны ХББЗГ-ын /хуучнаар/ даргад холбогдох журмын дагуу олгох тухай 2025.01.20-ны өдрийн 03/203 албан бичгийг ГЗБГЗЗЕГ-т хүргүүлэн ХББОСЯ-ны холбогдох албан хаагчдад хэрэглэгчийн эрхийг олгосон.	100
2.1.26.	Аймаг, сумын төвүүдийн шинээр болон шинэчлэн боловсруулсан хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг хот төлөвлөлтийн мэдээллийн санд оруулах ажлыг зохион байгуулна.	-Аймаг, сумын төвийн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг файл/тоон/ хэлбэрээр гүйцэтгэгчээс хүлээн авч, мэдээллийн санд оруулах ажлыг зохион байгуулсан байна.	1.Булган аймгийн Могод, Бүрэгхангай, Сэлэнгэ, Увс аймгийн Түргэн, Зүүнхангай, Наранбулаг, Тариалан, Өмнөговь, Төв аймгийн Сэргэлэн, Баянжаргалан сумдын төвийн хөгжлийн, Булган аймгийн Орхон сумын Халиун 2 дугаар баг, Мааньт 4 дүгээр багуудын суурьшлын бүсийн, Ховд аймгийн Жаргалант сумын 5, 12 дугаар багийн амины орон сууцны, 4, 5, 11, 12 дугаар гэр хорооллын, 1, 4, 5, 7, 12 дугаар багуудын холимог бүсийн, 1 дүгээр багийн худалдаа үйлчилгээний бүсийн хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, Баян-Өлгий аймгийн Өлгий хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тодотголыг боловсруулах зургийн даалгаварт хот төлөвлөлтийн мэдээллийн санд оруулах шаардлагыг тусгаж батлуулсан. 2. 2025 оны жилийн эцсийн байдлаар Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд Архангай аймгийн Төвшрүүлэх, Булган аймгийн Хутаг-Өндөр,	100

			Өвөрхангай аймгийн Уянга, Сант, Завхан аймгийн Тосонцэнгэл, Сэлэнгэ аймгийн Сайхан, Орхон, Төв аймгийн Сэргэлэн, Өмнөговь аймгийн Ноён, Номгон, Говьсүмбэр аймгийн Сүмбэр зэрэг сумын төвийн хөгжлийн ЕТ-ний баримт бичгийг файл/тоон/ хэлбэрээр гүйцэтгэгчээр гаргуулан, мэдээллийн санд оруулах ажлыг зохион байгуулсан. 3.Төлөвлөлтийн Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим системд тайлант онд нийт 23 хот суурин газрын ерөнхий төлөвлөгөө, төлөвлөгөөний тодотгол, шинэчлэлтийн баримт бичиг оруулснаар төлөвлөлтийн системд нийт хот байгуулалтын төлөвлөлтийн 108 баримт бичиг орж бүртгэгдэн тухайн суурин газарт батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөөний дагуу хот байгуулалтын кадастрын системээр архитектур төлөвлөлтийн даалгавар боловсруулах, зураг төсөл боловсруулах, зөвшилцөх, барилгын ажилд хяналт хэрэгжүүлэх ажлыг хийж байна	
2.1.27.	НҮБ-ын "Хотжилтын шинэ хөтөлбөр"-ийн хэрэгжилтийн үндэсний тайлан /2020-2024/-г боловсруулна. МУЗГҮАХ/2024-2028/- 3.4.3.7, МУЗГҮАХХАХТ-3.4.3.7.1086	- Шалгарсан зөвлөх багтай гэрээ байгуулсан байна. - Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнийг шинэчлэн томилсон байна. - Зөвлөх үйлчилгээний эхлэлийн тайланг хүлээн авч, Ажлын хэсгийн хурлаар хэлэлцүүлсэн байна.	ХББОСЯ-ны ТНБД-аар 2024.12.16-ны өдрийн 2024/16 дугаартай "Хотжилтын шинэ хөтөлбөр"-ийн хэрэгжилтийн явцын 2020-2024 оны Монгол улсын тайлан боловсруулах ажлын даалгаврыг батлуулан, шаардагдах 100.0 сая төгрөгийн санхүүжилтийг "Барилга байгууламжийн норм, нормативын сангийн үйл ажиллагааны 2025 оны төлөвлөгөө"-нд тусгуулан батлуулсан. ХББОСЯ-ны ТНБД-ын 2024.12.09-ний өдрийн А/36 дугаар тушаалаар байгуулагдсан Зөвлөх багийг сонгон шалгаруулах үнэлгээний хороо тендер зарлан "Динамик анализ интернэйшнл" ХХК шалгарч. БХТ-тэй гэрээг байгуулан, тайлан боловсруулах ажлыг гүйцэтгэж байна. ХББОС-ын сайдын 2025.11.28-ны өдрийн 255 дугаар тушаалаар НҮБ-ын Ерөнхий Ассамблейн 2016.12.23-ны өдрийн RES/71/256 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Хабитат III" буюу "Хотжилтын шинэ хөтөлбөр"-ийн үр дүн, 2020-2024 оны хэрэгжилтийн явцын Монгол Улсын тайланг боловсруулах ажлыг нэгдсэн удирдлага, зохицуулалтаар хангах үүрэг бүхий Ажлын хэсэг шинэчлэн байгуулагдан ажиллаж байна.	75
2.1.28.	Хот байгуулалтын норм, нормативын баримт бичгийг	-Хот байгуулалтын	"БХТ" ТӨААТҮГ-аас Хот, тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтын норм ба	95

	боловсронгуй болгох ажлыг зохион байгуулна. МУ-ыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл-3.6.1, МУ-ыг хөгжлийн 2025 оны төлөвлөгөө - 2.3.1.23	норм, нормативын баримт бичгийг боловсронгуй болгох судалгаа хийж, Хот, тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтын норм ба дүрэм /БНБД 30-01-04/-ийг шинэчлэх ажлыг зохион байгуулсан байна.	дүрэм БНБД 30-01-04-ийг шинэчлэн боловсруулж, ШУТТЗХ-аар хэлэлцүүлэх хүсэлтийг 2025.08.20-ны өдрийн 01/2163 тоот албан бичгээр ирүүлсэнийг хянан үзэж, норм ба дүрмийн төсөлд ХББОСЯ-ны 2024.10.09-ний өдрийн 03/807 дугаартай албан бичгээр өгсөн санал, зөвлөмжийг хэрхэн тусгаж ажилласан талаарх тайлбар болон бүлэг тус бүрд сэдэвчилсэн хэлэлцүүлгүүдийг зохион байгуулж, холбогдох орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөлийн хурлуудаар хэлэлцүүлсний дараа дахин ирүүлэх шаардлагатай гэж үзэн 2025.09.02-ны өдрийн 02/3298 тоот албан бичгээр буцаасан. БХТ-өөс нормын дүрмийн төслийг боловсруулахад шаардлагатай нэмэлт материал орчуулах, дахин боловсруулалт хийх саналыг гаргасан тул гэрээний хугацааг сунгахаар шийдвэрлэсэн.	
2.1.29.	Тогтвортой, ухаалаг хотын үзүүлэлтийн батлагдсан стандартыг нэвтрүүлэх ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулна. МУЗГҮАХ/2024-2028/- 3.4.3.7, МУЗГҮАХХАХТ-3.4.3.7.1086	-Тогтвортой, ухаалаг хотын үзүүлэлтийн батлагдсан стандартуудыг нэвтрүүлэх чиглэлээр орон нутаг зөвлөмж хүргүүлж, холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажилласан байна.	"Тогтвортой хот ба олон нийтийн хамтын ажиллагаа. Нэр томъёоны тайлбар толь" /MNS ISO 37100:2024/, "Тогтвортой хөгжил. Менежментийн үйл ажиллагаанд тавих шаардлага" /MNS ISO 37101:2024/, "Тогтвортой хот ба олон нийтийн хамтын үйл ажиллагаа. Хотын үйлчилгээ, амьдралын чанарын үзүүлэлт" /MNS ISO 37120:2024/, "Тогтвортой хот ба олон нийтийн хамтын үйл ажиллагаа. Ухаалаг хотын үзүүлэлт" /MNS ISO 37122:2024/, "Тогтвортой хот ба олон нийтийн хамтын үйл ажиллагаа. Тэсвэртэй хотын үзүүлэлт" /MNS ISO 37123:2024/ үндэсний стандартуудыг нэвтрүүлэх ажлын хүрээнд хот төлөвлөлтийн чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхэлдэг зураг төслийн байгууллагууд, 21 аймгийн ЗДТГ, ГХБХБГ-ууд, аймгийн ерөнхий архитекторуудад сургалт зохион байгуулах асуудлаар СХЗГ-т 2025.06.04-ны өдрийн 03/2229 дугаар албан бичгээр хүргүүлж, 2025.07.08-ны өдөр уулзалт зохион байгуулан хамтран ажиллах талаар санал солилцсон. Зохиогчийн багтай хамтран сургалт зохион байгуулахаар ярилцсан боловч зохиогчийн багийн үндсэн гишүүд нь гадаад түр хугацаагаар ажиллаж байгаатай холбогдуулан сургалтыг 2026 оны 1 дүгээр улиралд зохион байгуулахаар төлөвлөөд байна.	70
2.1.30.	Номтын аманд баригдах төр захиргааны нэгдсэн байрны	-Төр захиргааны нэгдсэн байрны хэсэгчилсэн ерөнхий	ЗГХЭГ-аас Төв аймгийн Сэргэлэн сумын нутаг дэвсгэр Номтын аманд баригдах төр, захиргааны нэгдсэн байрны хэсэгчилсэн ерөнхий	100

	хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, барилга байгууламжийн зураг төслийг боловсруулахад холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллана./маш нууц/ МУЗГҮАХ/2024-2028/- 1.2.2.1, МУЗГҮАХХАХТ-1.2.2.1.92	төлөвлөгөө, барилга байгууламжийн зураг төслийг боловсруулахад мэргэжил, арга зүйн дэмжлэг үзүүлэх Ажлын хэсэгт орж ажилласан байна.	төлөвлөгөө, барилга байгууламжийн зураг төслийг боловсруулахад мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө, дэмжлэг үзүүлэх Ажлын хэсэг байгуулагдсан. Ажлын хэсгийн хурал 2 удаа зохион байгуулагдаж, 2025 оны 01 дүгээр сарын 31-ний өдөр төлөвлөлтийн байршлын газар дээр ажилласан. Тус ажлын хэсгийн гишүүдийн төлөөллийг оролцуулсан БНСУ-ын төр, захиргааны байгууллага, төрийн албадыг орон нутаг руу шилжүүлсэн бодлого, үйл ажиллагаа, туршлагатай газар дээр нь очиж танилцах сургалтыг 2025.05.18-24-ний өдрүүдэд зохион байгуулсан. Засгийн газрын бүтэц бүрэлдэхүүн өөрчлөгдсөнтэй холбогдуулан ЗГХЭГ-аас чиглэл хүлээгдэж, түр хойшлогдоод байна.	
2.1.31.	"20 минутын хот" буюу нийгмийн үйлчилгээний хүртээмжийг зохистой түвшинд хүргэх бодлогын баримт бичгийг боловсруулна.	- "20 минутын хот үзэл баримтлал"-ын төсөл боловсруулах чиг үүрэг бүхий ажлын хэсгийг шинэчлэн байгуулсан байна. - 20 минутын хөгжлийн төвийн дотоод бүтцийн нэгжүүдийн чиг үүргийг шинэчлэн батлуулсан байна. - Төвийн 2025 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний төслийг батлуулсан байна. - Төвийн 2025 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний тайланг хэлэлцсэн байна.	"20 минутын хот" хөгжлийн төвөөс боловсруулсан "20 минутын хот үзэл баримтлал" -ын төсөл, үзэл баримтлал батлах тухай УИХ-ын тогтоолын төсөл, танилцуулгыг хянан дахин боловсруулж, "20 минутын хот үзэл баримтлал батлах тухай" УИХ-ын тогтоолын төслийн үзэл баримтлалыг ХЗДХ-ийн сайдаар батлуулахаар 2025.10.24-ний өдрийн 01/3977 тоот албан бичгээр хүргүүлсэн. ХЗДХЯ-аас 2025.11.10-ны өдрийн 01/2136 албан бичгээр "20 минутын хот үзэл баримтлал батлах тухай" УИХ-ын тогтоолын төслийн үзэл баримтлалыг Хууль тогтоомжийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.8.2 дахь заалтын дагуу буцаан чиглэл өгөгдсөн чиглэлийн дагуу "20 минутын хот үзэл баримтлал батлах тухай" Засгийн газрын тогтоолын төслийг холбогдох танилцуулгын хамт боловсруулж 2025.11.28-ны өдрийн 01/4383 тоот албан бичгээр ЗГ-ын гишүүдээс санал авахаар хүргүүлсэн. Үзэл баримтлалыг ЗГ-ын 2025.12.--ны өдрийн хуралдаанд танилцуулсан. ТНБД-ын 2025 оны 222 дугаар тушаалын дагуу "20 минутын хот хөгжлийн төв"-ийн үйл ажиллагаанд хийсэн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний дүгнэлт, санал зөвлөмжийн хүрээнд хөгжлийн төвийн бүтэц, орон тооны асуудлыг судлан үзэж, "Хот байгуулалт хөгжлийн төв" болгон өөрчлөх Засгийн газрын тогтоолын төслийг боловсруулж, Засгийн газрын гишүүдээс санал авч, Засгийн газрын	95

			хуралдаанаар хэлэлцүүлэхээр санал хүргүүлсэн.	
2.1.32.	Автомашингүй гудамж бий болгох, явган хүний дугуй зам байгуулж, авто зогсоолын хүртээмжийг нэмэгдүүлэх ажлыг зохион байгуулна.	Гэрээний дагуу үе шатны тайлангуудыг хүлээн авсан байна.	Монгол Улсын Засгийн газрын тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай 2025.06.25-ны өдрийн хууль, Засгийн газрын 2025.07.09-ний өдрийн 22 дугаар тогтоолын дагуу дараах гэрээт ажлууд шилжин ирж гэрээг байгуулан захиалгчийн хяналтыг ХББОС-ын сайдын 2025 оны 204 дүгээр тушаалаар "БХТ" ТӨААТҮГ, "20 минутын хот хөгжлийн төв"-өөр дамжуулан хэрэгжүүлж байна. Үүнд: 1) "Авто машингүй гудамж-авто зогсоолын техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв" ажлыг "Татах хүч" ХХК-тай 2025.09.04-ний өдөр байгуулсан 2025/283 дугаарт гэрээ; 2) "Явган хүн, энгийн болон цахилгаан хөдөлгүүрт дугуй зам, байгууламжийн техник эдийн засгийн үндэслэл, зураг төсөв" ажлыг "ТГТ" ХХК-тай 2025.09.04-ний өдрийн 2025/284-2025/287 дугаар 4 багц гэрээ. Тус гэрээт ажлуудын эхлэлийн тайлан, түүнд хийсэн захиалагчийн хяналтын дүгнэлтийг хүлээн авч дүгнэж байна.	100
2.1.33.	"Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах үйл ажиллагааны журам"-ын төслийг шинэчлэн боловсруулна.	Журмын төслийг боловсруулж, батлуулах ажлыг зохион байгуулсан байна.	БХБ-ын сайдын 2018 оны 46 дугаар тушаалаар баталсан "Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах үйл ажиллагааны журам"-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл, журмын төслийг батлах тухай ХББОС-ын сайдын тушаалын төслийг боловсруулж, ХББОС-ын сайдын 2025 оны 01/1751 дүгээр албан бичгээр нийслэлийн Засаг даргад, 02/2964 дугаар албан бичгээр нийслэл болон аймгийн Засаг дарга, Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт, 02/2967 дугаар албан бичгээр Барилгын хөгжлийн төв ТӨҮГ, Ногоон нуур 1008 айлын орон сууц төсөл, ГЗБГЗЗЕГ, ТОСК зэрэг байгууллагад тус тус хүргүүлэн санал авч, журам, тушаалын төслийг эцэслэн боловсруулсан. Нийслэлийн ЗДТГ-аас Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2018 оны 46 дугаар тушаалаар баталсан "Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах үйл ажиллагааны журам"-ыг бүхэлд нь шинэчлэн боловсруулах санал гаргасны дагуу холбогдох саналыг ирүүлэх тухай яамны 2025 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 02/4227 дугаар албан	85

			бичгийг нийслэлийн Засаг даргад хүргүүлээд байна.	
2.1.34.	"Ашиглалтын шаардлага хангахгүй нийтийн зориулалттай орон сууцны барилгыг буулган шинээр барих үйл ажиллагааны журам"-ын төслийг шинэчлэн боловсруулна.	Журмын төслийг боловсруулж, батлуулах ажлыг зохион байгуулсан байна..	БХБ-ын сайдын 2016 оны 126 дугаар тушаалаар баталсан "Ашиглалтын шаардлага хангахгүй нийтийн зориулалттай орон сууцны барилгыг буулган шинээр барих үйл ажиллагааны журам"-д нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төсөл, журмын төслийг батлах тухай ХББОС-ын сайдын тушаалын төслийг боловсруулж, ХББОС-ын сайдын 2025 оны 01/1751 дүгээр албан бичгээр нийслэлийн Засаг даргад, 02/2964 дугаар албан бичгээр нийслэл болон аймгийн Засаг дарга, Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газарт, 02/2967 дугаар албан бичгээр Барилгын хөгжлийн төв ТӨҮГ, Ногоон нуур 1008 айлын орон сууц төсөл, ГЗБГЗЗЕГ, ТОСК зэрэг байгууллагад тус тус хүргүүлэн санал авч, журам, тушаалын төслийг эцэслэн боловсруулсан. Нийслэлийн ЗДТГ-аас Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2016 оны 126 дугаар тушаалаар баталсан "Ашиглалтын шаардлага хангахгүй нийтийн зориулалттай орон сууцны барилгыг буулган шинээр барих үйл ажиллагааны журам"-ыг бүхэлд нь шинэчлэн боловсруулах санал гаргасны дагуу холбогдох саналыг ирүүлэх тухай яамны 2025 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдрийн 02/4227 дугаар албан бичгийг нийслэлийн Засаг даргад хүргүүлээд байна	85
2.1.35.	Нийслэл, орон нутагт хот дахин төлөвлөлтийн төслүүдийг хэрэгжүүлэх, инженерийн шугам сүлжээг төлөвлөн барихад холбогдох байгууллагуудтай хамтран ажиллана. МУЗГҮАХХАХТ-1.1.3.4.	Нийслэл, орон нутагт хот дахин төлөвлөлтийн төслүүдийн инженерийн шугам сүлжээг төлөвлөн барих үйл ажиллагааны мэдээ, тайланг нэгтгэсэн байна. -Өгөгдөл мэдээллийг бүрдүүлж, хот байгуулалтын кадастрын цахим системд оруулах ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулсан байна.	1. Улсын хэмжээнд гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн бүсэд инженерийн дэд бүтэц төлөвлөх ажлын хүрээнд орон нутаг төсөвийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж буй 9 төсөл арга хэмжээнүүдийн биелэлтийн тайлан, танилцуулгыг улирал бүр гарган ЭЗХЯ-нд хүргүүлсэн. Улсын хэмжээнд хэрэгжиж байгаа Хот төлөвлөлтийн шаардлага хангахгүй барилгажсан хэсгийг дахин төлөвлөн барилгажуулах 5, Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах 121, Ашиглалтын шаардлага хангахгүй барилга байгууламжийг буулган шинээр барих 87 төслүүд, нийслэлийн Гэр хорооллын газрыг дахин төлөвлөн барилгажуулах 35 төслийн хэсэгчилсэн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн явц, тэдгээрийн тоон мэдээ мэдээллийг авч нэгтгэн дүгнэж Хот суурин газрыг дахин хөгжүүлэх хуулийн шинэчилсэн найруулгын	90

			ажлын хэсэг, хуулийн төслийн багт 2025.11.07-ны өдөр танилцуулж мэдээлэлийг хүргүүлэн ажилласан. 2. ХБКС-ийн хөгжүүлэлтийн үр дүнд Нийслэлийн гэр хорооллын дахин төлөвлөлтийн 80 бүс, аймгуудын ГХБХБГ-тай хамтран орон нутагт Хот суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хуулийн дагуу дахин төлөвлөлт хийхээр орон нутгийн иргэдийн төлөөлөгчдийн хурлаар батлуулсан 5 төрлийн төслүүдийн байршлуудыг оруулаад байна. Ашиглалтын шаардлага хангахгүй нийтийн зориулалтай нийслэлийн хэмжээний 378 барилгыг мэдээлэл оруулах эрхийн тохируулга хийх тухай хүсэлтийг ГЗБГЗЗЕГ-т 2025 оны 11 дүгээр сарын 07-ны өдөр 02/4135 дугаарт албан бичгээр хүргүүлэн өгөгдөл дата мэдээллийг бүрдүүлж байна.	
2.1.36.	Улаанбаатар хотын гэр хорооллын бүсийн инженерийн хангамж бүхий орон сууцны нийлүүлэлтийн чиг хандлагын судалгаа хийх ажлыг зохион байгуулна. МУЗГҮАХХАХТ-1.1.3.4, 1.1.3.6	Судалгааны ажлын тайланг хүлээн авч, гэрээг дүгнэсэн байна.	“Улаанбаатар хотын гэр хорооллын бүсийн инженерийн хангамж бүхий орон сууцны нийлүүлэлтийн чиг хандлагын судалгаа”-ны ажлын 2024/268 дугаар гэрээт ажлыг гүйцэтгэгч “Тэнхлэг зууч” ХХК-аас ирүүлсэн эцсийн тайланг 2025.06.06-ны өдөр хүлээн авч дүгнэн, 2025.06.13-ны өдөр гэрээг дүгнэн актаар хүлээн авсан.	100

Засгийн газрын 2025 оны “Журам батлах тухай” 43 дугаар тогтоолын 3-р хавсралтаар баталсан “Байгууллагын үйл ажиллагаа, үр дүнг үнэлж дүгнэх журам”-ын 2.4-т заасан аргачлалаар бодсон бөгөөд Засгийн газрын 2020 оны 217 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан “Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, гүйцэтгэлийн зорилт, шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, тайлан гаргах журам”-ын 2.4.1, 2.4.2, 2.4.3 дахь заалтын дагуу боловсруулаагүй арга хэмжээнүүдийн хэрэгжилтийг арга хэмжээнд илүү холбоотой байх “шалгуур үзүүлэлт”, “зорилтод түвшин”-ийн аль нэгээр тооцож гаргасан болно.

Хэд хэдэн шалгуур үзүүлэлтээр тодорхойлогдсон арга хэмжээний биелэлтийн хувийг тодорхойлохдоо шалгуур үзүүлэлт бүрийн хэрэгжилтийг гарган тэдгээрийн архметик дундажаах тооцож үнэлэв.

Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан 55 арга хэмжээнээс жилийн эцсийн байдлаар хэрэгжилт 70 хүртэл хувьтай “Хангалтгүй” хэрэгжсэн 3 арга хэмжээнүүд байна. Үүнд:

- 2.1.4. "Монгол Улсын хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"-ийн баримт бичиг боловсруулах ажлыг зохион байгуулна.
- 2.1.9. Орхон аймгийн төв Эрдэнэт хотын хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах, батлуулах ажлыг ЭЗХЯ, Орхон аймгийн ЗДТГ-тай хамтран зохион байгуулна,

3. 2.1.29. Тогтвортой, ухаалаг хотын үзүүлэлтийн батлагдсан стандартыг нэвтрүүлэх ажлыг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулна.

ДӨРӨВ. ДҮГНЭЛТ:

1. Хот байгуулалт, орон сууцжуулалтын бодлого зохицуулалтын газрын 2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний хэрэгжилт 98.0 хувьтай үнэлж ирүүлсэн биелэлтэд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийхэд “Бүрэн хангалттай” буюу 93.4 хувьтай үнэлэгдэж байна.

2. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд заасан арга хэмжээний 30% нь шалгуур үзүүлэлт, суурь түвшин, зорилтод түвшин нь хоорондоо утга, илэрхийлэл зөрүүтэй, суурь түвшнээс ямар хэмжээнд нэмэгдүүлэх, ямар үр дүнд хүрэх нь тодорхойгүй, оновчтой тусгаагүй.

3. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг нэгтгэн тайлагнахдаа хэт нуршуу, 2000 тэмдэгтэд багтаан тайлагнаагүй 5 арга хэмжээ

4. Шалгуур үзүүлэлтээр “Ажлын хэсэг”, “тайлан” гэх мэт тодорхойлогдсон ажлууд нь үр дүнд хүрэх ажилбарууд байна.

5. Үр дүнг үнэлэхэд “хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах даалгаварт тусган батлуулсан” гэх 2.1.18, 2.1.19, 2.1.26 арга хэмжээнүүд байгаа бөгөөд эдгээр арга хэмжээнүүдийг нэг биш тус тусдаа албан хаагчил хариуцсан байгаа бөгөөд зургийн даалгаварт тусгагдсан зорилт нь хэрхэн хэрэгжсэн нь тодорхойгүй байна.

6. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний 2.1.21, 2.1.35 дахь арга хэмжээнүүдийн шалгуур үзүүлэлт, зорилтод түвшинг арга хэмжээтэйгээ уялдаа, холбоогүй тодорхойлсон.

ТАВ. САНАЛ, ЗӨВЛӨМЖ

1. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөгөө төлөвлөхдөө хүрэх түвшин, шалгуур үзүүлэлтийг хагас, бүтэн жилээр төлөвлөж, хүрэх буюу зорилтот түвшин, суурь түвшинийг хэмжиж болохуйц тоогоор илэрхийлж, төлөвлөгөөндөө тусгах;

2. Шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшинг зоорилт, арга хэмжээтэй уялдаа холбоотойгоор тодорхойлж төлөвлөх

3. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний “Хангалтгүй” гэж үнэлэгдсэн 2.1.9, 2.1.29 заалтуудын биелэлтийг хангах;

4. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээ нь бүрэн дуусаагүй, цаашид үргэлжлүүлэх шаардлагатай арга хэмжээнүүдийг 2026 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд дахин тусгаж хэрэгжилтийг бүрэн хангуулах арга хэмжээг аввах

5. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний 2.1.10, 2.1.18, 2.1.19 дахь арга хэмжээнүүдийг нэгтгэн үр дүнд хүрэхээр шалгуур үзүүлэлтийг тодорхойлж, хүрэх түвшинг тоон утгаар оруулах,

6. Тус газар нь дахин гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний шалгуур үзүүлэлт, хүрэх түвшнийг оновчтой тусган, 2000 тэмдэгтэд багтаан тайлагнаж байх;

7. Гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг хариуцан гаргаж байгаа албан хаагчдын ажлын чиг үүргийг давхардуулахгүйгээр оновчтой хуваарьлах.

8. “Хот байгуулалтын цахим кадастрын цахим систем” болон “Газар зохион байгуулалт, хот төлөвлөлтийн цахим систем”-ийн үйл ажиллагааг сайжруулахад

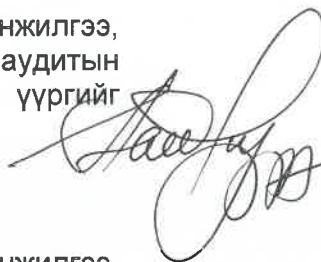
2026 онд илүү анхаарч тодорхой ажил төлөвлөн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгах,

9. Газрын дарга албан хаагчдын хэвийн ажиллах нөхцлийг хангах, ажлын ачааллыг тэнцвэржүүлэх, гүйцэтгэлийн үр дүнг нэмэгдүүлэх арга хэмжээ авах,

10. Хот, суурин газрын хөгжлийн ерөнхий болон хэсэгчилсэн төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд үнэлгээ өгөх, тэдгээрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах аргачлал, зааварыг гарган аймаг, нийслэлийн ерөнхий архитекторт, орон нутгийн хот байгуулалт, барилгын асуудал хариуцсан төрийн байгууллагуудад чиглэл өгөх шаардлагатай байна.

Тайланг хянасан:

Салбарын хяналт-шинжилгээ,
үнэлгээ дотоод аудитын
газрын даргын албан үүргийг
түр орлон гүйцэтгэгч

Б.Найрамдал

Боловсруулсан:

Салбарын хяналт-шинжилгээ,
үнэлгээ дотоод аудитын
газрын Хот байгуулалт, орон
сууцны бодлогын хяналт-
шинжилгээ, үнэлгээ хариуцсан
шинжээчийн албан үүргийг түр
орлон гүйцэтгэгч

Б.Одбаатар